

Verschroeiende hitte speelde pluimveehouders parten

Proefbedrijf Pluimveehouderij met nieuw management

- De bestrijding van H3N1: een desastreus parcours van de overheid
- Inrichting van de uitloop bepaalt het gebruik
- Veel pluimveenuwigheden op SPACE

Verberk Stalinrichting

Sterk in techniek. Slim in uitvoering.

www.vsi.be
info@vsi.be

Peter Sichien
+32 477 740 759
Johan van Heule
+32 475 62 36 75
Bart Vangampelaere
+32 475 62 36 73
Lex Steurs
+32 479 25 73 96

www.roxell.com

www.fancom.com

www.ziehl-abegg.com

VSI² met vestiging te Aalter
09 325 75 15
info@vsi2.be

Europese Pluimvee Services-België

Stationsstraat 37 bus 3
3582 BERINGEN

JULLIE VANGBEDRIJF **(In samenwerking met E.P.S.-België)**

- ✓ Wij laden/lossen alle soorten kippen en pluimvee.
- ✓ Wij leveren eerste kwaliteit.
- ✓ Stipte bediening; juiste tijd en juiste plaats.
- ✓ Onze ervaring is uw garantie.

Tel & Fax +32 (0) 3 82 86 708 • GSM + 32 (0) 495 86 83 80 • Email Tempogroep@gmail.com

Een onvergetelijke zomer

Neen het gaat mij niet om vakantie verhalen, maar deze zomer is er voor ons pluimveehouders echt één om te onthouden en zeker ook om conclusies en lessen uit te trekken naar de toekomst toe.

We kunnen er niet meer omheen dat het klimaat extremer wordt, ook in onze regio's, met drie hittegolven en temperaturen die de 40 graden benaderen of overstijgen. De natuur dwingt ons tot extra maatregelen op onze bedrijven, die we vroeger niet vandoen hadden. Sterfte bij leghennen of moederdieren waren voorheen uitzonderlijk en toch werden er dit jaar heel wat pluimveehouders hiermee geconfronteerd. Ieder voor zich kan de analyse maken waar er verbetermogelijkheden zijn om zich naar de toekomst hiertegen te wapenen.

Ook voor de getroffen pluimveehouders met H3, zowel rechtstreeks als onrechtstreeks, is het een weinig fraaie en spijtig genoeg onvergetelijke zomer. Verder in het blad geeft Martijn een harde maar correcte weergave van het brokkenparcours tijdens de afgelopen maanden. Intussen zijn we meer dan 3 maanden na de verkiezingen en is er nog altijd geen Federale regering in de maak en tot op het moment van dit schrijven ook geen Vlaamse regering gevormd. Het is niet te beschrijven hoe onverantwoordelijk de overheid en de politiek met de sector omgaat. Meer dan ooit dienen we naar de toekomst na te denken over de risico's van ons ondernemen. Ik krijg meer en meer het gevoel dat we voor de overheid niets meer betekenen en bij onvoorziene omstandigheden dan ook niet meer hoeven te rekenen op diezelfde overheid. De waarde van een eigen voedselvoorziening is al een tijdje verdwenen, mede door de wereldhandel. We leven nu eenmaal in een luxueus landje waar er een overschot aan voedsel voorradig is en dit tegen een betrekkelijk (te) lage prijs.

Tenslotte, deze zomer hebben we ook aangegrepen om het design van ons magazine aan te pakken. De binnenpagina's waren reeds geleidelijk opgefrist. Met de vernieuwde cover is Pluimvee klaar voor de toekomst.

BROEIERIJ - COUVOIR
VERVAEKE - BELAVI

**Doe beroep
op meer dan
80 jaar traditie
en innovatie**

Tel: +32 51 40 03 58 www.vervaekebelavi.be info@vervaekebelavi.be

INHOUD

5 Hittegolven zorgen voor problemen in de sector

Wat we in juli meegemaakt hebben was echt een 'record'. Met buitentemperaturen tot boven de 40°C was de limiet bereikt – en in sommige stallen overschreden – om de dieren te vrijwaren van de dodelijke hitte. Met de klimaatopwarming, waar we spijtig genoeg ook in de toekomst mee geconfronteerd zullen worden, lijkt het een noodzaak dat er voorzieningen in de stallen aanwezig zijn om verliezen en dierenleed te beperken.

8 De bestrijding van H3N1: een desastreus parcours van de overheid

Op 11 juli verscheen het KB betreffende het verplicht opruimen van H3-positieve pluimveebedrijven, pas drie maanden nadat het H3-virus zijn duivels ontbond. Door het verplicht opruimen met vergoeding lijkt het precies of de sector eindelijk heeft kunnen bekomen wat het wou, helaas is dit door het uitblijven van de retroactiviteit slechts een illusie. De H3-getroffen pluimveehouders blijven in de kou staan.

20 Over het belang en de inrichting van de uitloop

In Wallonië is het aantal bio-bedrijven of bedrijven met vrije uitloop procentueel veel hoger dan in Vlaanderen. De aandacht voor het inrichten van de uitloop laat nochtans dikwijls te wensen over. Michel Jacquet, verantwoordelijk in Wallonië voor de ondersteuning van bedrijven, geeft zijn ervaringen door. Verder laten we ook de pionier en ervaringsdeskundige van de bio-legkippen in Vlaanderen aan het woord.

Colofon

Pluimvee is een uitgave van de Vereniging Voorlichting Pluimveehouders, vzw (VVP).

Hoofredactie: Luc Maertens
Burgemeester Maenhautstraat 73 - Merelbeke
Tel. 09.252.36.77 – 0498 040691 - lucmaertens@skynet.be

Redactieleden: Ir. Johan Zoons, Dirk Mertens, Drs Philippe Gelaude, Jaak Reyners, Ir. Karolien Langendries, Ir. Luc Maertens, Prof. Dr. Marc Heyndrickx, Martijn Chombaere, Danny Coulier, Clem Reynders, Dr. ir. Evelyne Delezie, Ir. Bruno Vandorpe

Administratie VVP: Jolien Lafaut
Oostendsessteenweg 217A - 8000 Brugge - Tel. 0474.619808
secretariaat@pluimvee.be - BTW BE 0406 909 555

Abonnementen: Jolien Lafaut - secretariaat@pluimvee.be
Steeds voor een jaargang: 100€ (België) - Buitenland: prijs op aanvraag

Advertenties: Luc Maertens - 0498 040691
advertenties@pluimvee.be

Verantwoordelijke uitgever: Jolien Lafaut
Oostendsessteenweg 217A - 8000 Brugge

Drukkerij: Vanhalst - Nijverheidsweg 21, 9820 Merelbeke
09 221 12 41 - info@drukkerij-vanhalst.be

Website Pluimvee: www.pluimvee.be

Overname artikels: alle bijdragen en advertenties verschijnen onder de verantwoordelijkheid van de inzender. Overname van artikels uit deze periodiek is enkel toegestaan mits toestemming van de redactie.

Disclaimer: Pluimvee is een uitgave van VVPvzw, opgesteld om te voorzien in de informatiebehoefte onder pluimveehouders. Wij wijzen iedere aansprakelijkheid ten aanzien van de juistheid, volledigheid en actualiteit van de geboden informatie uitdrukkelijk van de hand. VVP is niet aansprakelijk voor het gebruik van de informatie in deze publicatie.

3	Standpunt	24	Legkippen
4	Inhoud	28	Overzee nieuws
5	Hittegolven	30	Communicatie
8	H3N1	32	Konijnen
11	Proefbedrijf	34	Juridisch
14	Nieuwigheden Space	37	Column
16	Prijzsvorming	38	Kort nieuws
18	Mobiele slachtéénheid	41	Marktcommentaar
20	Uitloop kippen	42	Marktprijzen
22	Agroforestry		

Agenda

10-13 september: Space internationale veehouderijbeurs te Rennes (F)

25 september (leg) en 26 september (vlees) 2019: Het Pluimvee Symposium op de Venco campus te Eersel (N).

8 oktober (te Geel) en 10 oktober (te Tielt): studiedag PP voor de legsector

17 oktober (te Geel) en 22 oktober (te Tielt): studiedag PP voor braadkippensector

Hoe overleven met hittegolven in de toekomst?

tekst en beeld: Luc Maertens i.s.m. de sectorvoorzitters

Wat we in juli mee-gemaakt hebben was echt een 'record'. Met buitentemperaturen tot boven de 40°C was de limiet bereikt - en in sommige stallen overschreden - om de dieren te vrijwaren van de dodelijke hitte. Voor zowat de eerste maal in ons land bereikten ons berichten dat nu ook zowel bij legkippen als moederdieren er zich problemen voorgedaan hebben om de hittestress te beheersen. Met de klimaatopwarming, waar we spijtig genoeg ook in de toekomst mee geconfronteerd zullen worden, lijkt het een noodzaak dat er voorzieningen in de stallen aanwezig zijn om verliezen en dierenleed te beperken.

Dodelijke hitte

Kippen hebben geen zweetklieren en zijn om die reden een 'gevoelige' diersoort om met hoge temperaturen overweg te kunnen. Gezien ze niet kunnen zweten, geven ze hoofdzakelijk warmte af via de ademhaling met verdamping (afkoeling via evaporatie) in de longen. Bij warmtestress proberen ze door met open bek te hijgen (verhoogde evaporatie) extra warmte te verliezen. Door hun vleugels te spreiden (om de isolatie van hun verenkleed te temperen) kunnen ze eveneens nog wat extra warmte afgeven.

Maar hoe hoger de temperatuur en de RV hoe moeilijker het is om de overvloedige warmte af te geven en hun lichaamstemperatuur (41°C) niet te laten oplopen.

Want de uitwisseling van warmte ter hoogte van de longen door de evaporatie is bij hoge RV (>70%) veel lager. Daarnaast spelen diergebonden factoren een belangrijke rol, zoals de leeftijd, eventuele gewenning aan warm weer of de bezettingsdichtheid in de stal.

In ieder geval de hittegolf van einde juli, met een buitentemperatuur die zelfs de 41°C net overschreed, heeft duidelijk aangetoond dat zonder grote inzet van de pluimveehouder en bijkomende maatregelen om koeling ter hoogte van de dieren te bewerkstelligen, men in de risicozone zit om de dodelijke hittestress in stallen te kunnen beheersen.

Vleeskippen

Bij vleeskippen is het vrij gangbaar dat er **nevelkoeling** is geïnstalleerd nabij de inlaten. Bij oordeelkundige toepassing en in combinatie met de juiste instelling van de ventilatie kan hiermede de staltemperatuur in goed geïsoleerde stallen 7-8°C lager gehouden worden dan de buiten-

Op 25 juli liep de buitentemperatuur zo hoog op.

Nevelkoeling heeft bij veel braadkippenhouders meer dan zijn nut bewezen.

temperatuur. Zowel op het Proefbedrijf Pluimveehouderij (PP) te Geel als op praktijkbedrijven heeft men dit proefondervindelijk kunnen vaststellen.

Dit is ook de mening en ervaring van Dirk Ghyselen, sectorvoorzitter braadkippen, die hij persoonlijk op zijn bedrijf onderzocht heeft. 'In mijn braadkippenstallen zonder koeling liep de temperatuur op tot 40°C met uitval tot gevolg. In de stallen met nevelkoeling liep de temperatuur nooit hoger op dan 34,5°C en was er geen uitval. De juiste plaatsing en voldoende nozzles om optimale verneveling in de luchtstroom te hebben is belangrijk om de gewenste koeling te bekomen en om te hoge vochtigheid te vermijden'. Een geluk bij een ongeluk was volgens Dirk het feit dat de luchtvochtigheid tijdens de hittegolf laag was zodat er veel marge was om te koelen met verneveling.

Pad koeling wordt veel toegepast in (Zuiderse) landen waar ze gedurende langere periodes met hoge temperaturen geconfronteerd worden. Bij pad koeling wordt de warme lucht door het natte (cellulose) pad gezogen, neemt vocht op door de verdamping van wa-

Inzet pluimveehouder en combinatie van preventiemaatregelen cruciaal bij hittegolf

ter en koelt af. Proefondervindelijk werd op het PP vastgesteld dat onder normale omstandigheden van RV er snel een koeling van 8°C kan bekomen worden in vergelijking met stallen zonder koeling (voor details zie mededeling 80 van het PP).

Gezien de grote temperatuurschommelingen in ons klimaat is het aangewezen om

bij pad koeling een conditioneringsruimte te hebben, vooraleer de lucht in de stal ingezogen wordt. Hiermee voorkomt men natte zones nabij de inlaatventielen. Deze bufferzone laat ook toe om de lucht voor te verwarmen in de winter.

Pad koeling vergt wel een veel hogere investering dan nevelkoeling. Mede daardoor wordt het nauwelijks toegepast in onze contreien. Bij nieuwbouw en geïntegreerd in een totaalpakket, van ventilatie (plafond- en lengteventilatie via onderdruk) tot warmte- en waterrecuperatie, kan het een alternatief zijn.

Legkippenstallen

In tegenstelling tot vleeskippenstallen zijn legkippenstallen niet courant uitgerust met koelingsystemen. Nevelkoeling is veel moeilijker efficiënt te combineren met de ventilatie in de hoge stallen en zorgt voor een te hoge luchtvochtigheid. In scharrelstallen leidt dit tot nat strooisel en wordt eveneens nauwelijks toegepast. In stallen met verrijkte kooihuisvesting, met beperkt stalvolume/kip, wordt het daarom ook in warme landen niet toegepast.

Maar in tegenstelling tot vroeger hebben de recordtemperaturen nu tot grote problemen geleid op sommige bedrijven en dwingen om te kijken naar koeltoepas-

In legkippenstallen met wintertuin kan extra drinkwatergelegenheid en eventueel nevelkoeling soelaas brenegen.

Pad koeling wordt in zuiderse landen frequent toegepast maar is in onze contreien een dure investering.

singen. De uitval kan nochtans niet enkel aan de hoge temperatuur toegeschreven worden, volgens Willy De Vloo, sectorvoorzitter leg, maar de veranderende (en hoge) luchtvochtigheid en afname van de zuurstof in de lucht door het onweer s'avonds zorgden ervoor dat de kippen hun warmte niet meer kwijt geraakten.

Voor de toekomst zullen we moeten kijken hoe we ons hiertegen kunnen beschermen. Een pad koeling, al dan niet in combinatie met lengteventilatie, lijkt een mogelijkheid zoals het meer gebruikelijk is in zuiderse landen. Lengteventilatie heeft in periodes met hoge temperaturen de mogelijkheid om een voldoende snelle (afkoelende) luchtcirculatie in de stal te bekomen, die de hittestress in de stal tempert. Maar dit zal aanpassingen vragen aan de huidige stallen, ventilatiesystemen en -regeling.

In ieder geval, de verminderde voederopname tijdens de hittegolf resulteerde in een sterke legdaling maar gelukkig blijken de kippen snel te recupereren. Ook stelde hij vast dat oudere kippen toch wel gevoeliger zijn dan deze in beging van de leg.

Scharrelstallen met een wintertuin zouden in de wintertuin wel een nevelkoeling kunnen installeren omdat de dieren zich hier slechts op het grondniveau bevinden. Bij vrije uitloop is schaduw nabij de uitloop, en zeker bij de inloopschuiven aangewezen, om de hittestress te temperen. Maar in de stal met uitloop is onderdrukventilatie dan weer moeilijker toe te passen en daarom zijn er ook problemen vastgesteld in stallen met uitloop.

Moederdieren (en kalkoenen)

In de **opfok en vermeerderingssector** zijn vooral de stallen zonder koeling met acute problemen geconfronteerd geweest,

Rondvraag in de sector leert dat vooral de inzet en het management van de pluimveehouder enorm belangrijk geweest zijn. Optimaliseren van de ventilatie, drinkwaterbehandelingen, de nozzels van de verneveling controleren, voeder en voedertijdstip aanpassen, extra ventilatoren plaatsen om een grote luchtstroom van (gekoelde) lucht over de kippen te sturen, laadtijdstip aanpassen etc. Enkel met een combinatie van deze factoren was het mogelijk om zelfs bij buitentemperaturen van 41°C de kippen te vrijwaren van hittestress.

aldus Dirk Mertens. Hij weet wel niet van problemen bij opfokkers, vermoedelijk omdat de opfokpoeljen sterk beperkt gevoederd worden. In de vermeerdering daarentegen liep de voederopname sterk terug, gevolgd door legdaling en tot een lagere bevruchting. Zeker is dat oudere en zware moederdieren vooral last hadden om hun warmte kwijt te geraken.

In ieder geval het wordt wenselijk om nieuwe stallen steeds met een oordeelkundige koeling uit te rusten. Nevelkoeling kan in deze stallen met grondhuisvesting, in tegenstelling met de meeste legkippenstallen, zeker toegepast worden. Wel meldt hij dat in acute gevallen door verneveling, buiten de stal en voor de luchtinlaten, er catastrofes konden vermeden worden.

Gezien **kalkoenen** in vrij vergelijkbare stallen gehuisvest worden, zijn er veel gelijkenissen met de problematiek bij zware moederdieren. In ieder geval ook in kalkoenstallen waren er voor zowat de eerste maal grote problemen om de dieren te vrijwaren van dodelijke hittestress.

Konijnen

Pelsdieren als **konijnen** hebben het extra moeilijk bij hoge temperaturen, volgens

Luc Buyens, sectorvoorzitter. Hij weet van problemen zowel bij vleeskonijnen maar ook bij voedsters, zeker bij deze net voor of tijdens de werpperiode. Opvallend is ook dat tijdens de hittegolf er veel meer jongen doodgeboren werden. Nevelkoeling in de stal is niet aangewezen omwille van het gevaar op hoge vochtigheid waar konijnen niet mee om kunnen. Op bedrijven met pad koeling daarentegen kon men vermijden dat de temperatuur tot maximaal 34-35°C opliep, zowat de kritieke temperatuur voor konijnen.

Besluit

Het is duidelijk, er zijn meer inspanningen vereist in de toekomst om de dieren te vrijwaren van de dodelijke hittestress. Met de klimaatsverandering is de kans op hittegolven nu éénmaal groter. Naast de waardevolle klassieke managements- en ventilatietools om het hoofd te bieden aan hittestress is het zeker aangewezen om een koelsysteem te voorzien voor onze gesloten stallen. Wie in de toekomst nog kuikens wil opzetten in de zomer denkt nu best goed na om gepaste maatregelen te nemen en de problemen te voorkomen.

Ik ben op zoek voor export:

Legbatterij, kippenslachterij installatie, broedkasten in occasie.

Tel.: 0489 00 97 65 (Franstalig) KARIM

TE KOOP EN TE KOOP GEVRAAGD:
Pluimveebedrijven en NERD's

0475.555834

info@agrovastgoed.be
www.agrovastgoed.be

De bestrijding van H3N1: een desastreus parcours van de overheid

tekst en beeld: Martijn Chombaere

Op 11 juli 2019 verscheen, dankzij een alsnog bekomen spoedprocedure, het KB betreffende het verplicht opruimen van H3-positieve pluimveebedrijven. Pas drie maanden nadat het H3-virus zijn duivels ontbond, drie maanden te laat... Het KB betreffende de vergoedingen ligt momenteel nog bij de Raad van State, waar men het advies begin september verwacht. Door het verplicht opruimen met vergoeding lijkt het precies of de sector eindelijk heeft kunnen bekomen wat het wou, helaas is dit door het uitblijven van de retroactiviteit* slechts een illusie. De H3-getroffen pluimveehouders blijven in de kou staan. Nu ook Nederland zal ruimen en vergoeden, lijkt het of de getroffen pluimveehouders het leergeld moeten betalen voor de overige Belgische en Nederlandse pluimveebedrijven.

Indijken van het H3-virus

De doorgevoerde maatregelen waren essentieel en urgent om ervoor te zorgen dat het virus niet nog meer pluimveebedrijven (lees: 'families') ruïneerde, zowel financieel als emotioneel en om te vermijden dat het van West-Vlaanderen, Vlaanderen of België een Cordon Sanitair maakte. Dankzij deze maatregel,

het uitblijven van nieuwe gevallen en de screening die is kunnen bekomen worden heeft de sector een halt kunnen toebrengen aan deze acute bedreiging. Ook is het hierdoor mogelijk gemaakt om pluimveehouders te laten nadenken over herbevolking.

Erkenning H3-virus blijft uit

Op het moment van publicatie van het KB betreffende het verplicht opruimen hadden echter al, grosso modo, 75 % van de besmette pluimveebedrijven geruimd. Een krachtig signaal vanuit de pluimveesector om zijn bereidwilligheid te tonen en uiteindelijk zelf het probleem daadkrachtig aan te pakken. Dit met het Sanitair fonds in het achterhoofd, een fonds dat is opgericht om de verspreiding van dierziektes tegen te gaan en waartoe elke pluimveehouder mee in betaald.

Ondanks dat het in eerste instantie niet mogelijk was, had nagenoeg iedereen er vertrouwen in dat er alsnog een regeling kon worden uitgewerkt. Het blijft echter onbegrijpelijk dat een ziekte die tot 63 % mortaliteit kan veroorzaken en zodoende een serieuze impact heeft op het dierenwelzijn en de diergezondheid, incl. een productiedaling naar nul, nog steeds niet aanzien kan worden als een nieuwe bedreiging voor de EU en aldus niet de erkenning krijgt die het zou moeten krijgen. Hebben bepaalde overheidsinstanties andere belangen dan diegene die ze zouden moeten voorstellen of is het louter het ontbreken van politieke bereidwilligheid of inzet ...

Frustraties en spanningen stapelen zich op

Het is onbegrijpelijk dat, door het ontbreken van de retroactiviteit, de pluimvee-

Doordat de kippen na de H3N1 besmetting niet terug in leg kwamen was enkel ruimen een optie.

houders die hun verantwoordelijkheid hebben genomen en hebben opgeruimd om verdere verspreiding tegen te gaan, nu financieel de dupe zijn. Hun plichtsbewuste houding kwam enkel de niet getroffen pluimveehouders, deelsectoren, provincies en landen ten goede, maar zelf blijven ze in de kou staan.

Eenzijds is het logisch dat een spel niet eerst gespeeld wordt en de spelregels pas achteraf bepaald worden. Alleen was dit geen spel, dit was H3, een acute bedreiging voor de ganse sector! Door dit per definitie als een laagpathogeen AI-virus te beschouwen heeft het tientallen miljoenen euro's schade aangericht en onherroepelijk veel dierenleed en familiale drama's veroorzaakt. Dieren- en mensenleed dat kon voorkomen worden. Tot op de dag van vandaag blijven bepaalde overheidsinstanties en verantwoordelijke politici dit afschilderen als een bagatel, begrijpen wie begrijpen kan. Als bepaalde van onze eigen overheidsinstanties het al niet au serieux nemen, hoe kan er dan verwacht worden dat Europa het au serieux neemt?

Twijfel troef tijdens H3-uitbraken

Het hele H3-gebeuren zaaide

bovendien in het begin veel twijfel onder de getroffen pluimveehouders: Zelf ruimen of toch maar afwachten? Gaan de dieren nog herstellen en een economisch productieniveau halen of is het toch een verloren zaak? Veel vragen... geen antwoorden. Verontwaardiging, beschuldigingen en verdeeldheid, onlosmakelijk verbonden in tijden van onzekerheid. **Het gemis van een kordate en rechtvaardige aanpak vanuit de overheid was duidelijk voelbaar.**

De gedachte dat getroffen pluimveehouders die ervoor gekozen hadden om niet op te ruimen 'beloond' worden is begrijpelijk, maar moet toch sterk genuanceerd worden. De vergoeding waarop ze aanspraak maken is vaak niet meer dan een aalmoes, want ook voor hen geldt namelijk het ontbreken van de retroactiviteit. Zodoende krijgen ze enkel voor het aantal dieren en voor de dan geldende leeftijd op moment van publicatie van het KB (cfr. 11 juli 2019) een vergoeding. Deze is vaak niet eens voldoende om de onderhoudskosten te betalen die ze hebben moeten maken om het resterende aantal dieren te onderhouden.

Het blijft onbegrijpelijk dat een ziekte die zoveel schade teweegbrengt niet als een bedreiging aanzien wordt.

Solidariteit troef

Ook als belangenorganisatie blijft het frustrerend

om steeds met zowat lege handen terug te moeten komen van de talloze vergaderingen. Ondanks de vele inspanningen moesten we telkens aan de zwaar getroffen pluimveehouders mededelen dat er opnieuw geen rechtvaardige oplossing kon bekomen worden. De maatregelen die uiteindelijk bekomen werden waren dan nog deelsector- en tijdsafhankelijk. De onzekerheid voor de getroffen pluimveehouders, met hoopvolle momenten die nadien loos bleken te zijn, waren zeer pijnlijk. Sowieso is en blijft dit voor alle gedupeerden een pijnlijke zaak, zowel financieel als emotioneel, terwijl dit voor de niet-gedupeerden een ver van hun bed show lijkt. **Nu ook Nederland erkent dat het om een uitzonderlijke situatie gaat; waarbij het een niet bestrijdingsplichtige ziekte betreft die wel de kenmerken heeft van een bestrijdingsplichtige ziekte; hopen we dat de Belgische overheid het nodige zal doen om de getroffen bedrijven die het leergeld hebben moeten betalen alsnog financieel te ondersteunen.**

Eén les is zeker duidelijk, als sector zullen we naar de toekomst toe nog meer het heft in eigen handen moeten nemen, maar echter wel op een solidaire basis!

** Vergoedingsregeling geldt niet voor bedrijven die geruimd hebben voor 11 juli, noch voor de dieren gestorven aan H3N1 voor 11 juli.*

DROESHAUT
bedrijfsautomatisatie

Stalautomatisering pluimveebedrijven

HD verneveling

PAD cooling

Voorkom hittestress bij uw pluimvee

Droeshaut NV
Hamonterweg 139
B – 3930 ACHEL
Tel: +32(0)11642892
www.droeshaut.be
info@droeshaut.be

REVENTA®

a Munters company

REVENTA verwarmingssystemen

Voor behaaglijke warmte in de stal

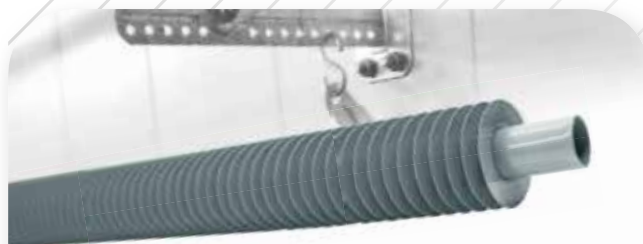
»Heat-X« type 4 A V RAV

Verwarmen zonder CO₂ - productie in de stal

»Heat-X« type V

Gelijkmatige radiale warmteverdeling

»REV-AL« light

Hoog verwarmingsvermogen – laag gewicht, eenvoudig te reinigen

»Heat-X« Rotate

Effectieve warmteterugwinning, geen voorfiltering nodig

Proefbedrijf Pluimveehouderij met vernieuwd management, werking en visie

tekst en beeld: Luc Maertens

De steeds complexere taken, nieuwe uitdagingen en grotere (internationale) projecten hebben vorig jaar de provincie Antwerpen aangezet om het management van het Proefbedrijf Pluimveehouderij (PP) op te splitsen. Naast een operationeel manager leidt een inhoudelijk manager het proefbedrijf in Geel in goede banen. Deze functies worden respectievelijk uitgevoerd door Sofie Cardinaels en Iris Van Dosselaer. Deze laatste volgt hiermee de vroegere directeur Johan Zoons op die, sinds dit voorjaar, op de dienst Landbouwen Plattelandsbeleid andere taken toegewezen kreeg. We hadden een boeiend gesprek met beide dames.

Waarom een duo-management?

“Goed onderzoek en ook praktijkonderzoek wordt steeds gecompliceerder en technischer. Samenwerking met andere instituten is daarom noodzakelijk om zowel de nodige kennis maar ook voldoende financiële middelen te verwerven. Door deze samenwerkingen beogen we om grotere binnen- en buitenlandse projecten binnen te halen. Een mooi voorbeeld is het Interreg NWE project ‘MiteControl’, een consortium van 6 internationale partners, waar het PP de trekker van is.

Onderzoek in zo’n context zorgt zowel organisatorisch, administratief als technisch voor bijkomende taken die door een complementair duo-management goed ingevuld kunnen worden. De dagdagelijkse leiding en het financieel beheer van het PP

Sofie Cardinaels (links) en Iris Van Dosselaer (rechts) zorgen voor een nieuw elan op het Proefbedrijf Pluimveehouderij.

zijn in handen van Sofie terwijl ikzelf voor de inhoud en visie van het onderzoek instaan en het aanspreekpunt ben voor de sector. Verder is er de belangrijke taak om voldoende externe middelen te vinden om op de vele en soms complexe onderzoeksvragen te kunnen ingaan”, aldus Iris Van Dosselaer.

Een verschuiving van minder uitsluitend eigen gefinancierd onderzoek naar meer projectmatig onderzoek?

“Inderdaad, zoals hoger aangegeven, onderzoek is complexer geworden en overschrijdt de landsgrenzen. Juist door in grotere projecten te participeren en de samenwerking met andere onderzoeksinstellingen kunnen we de praktijk beter ondersteunen. De problemen en ideeën aangebracht door de praktijk proberen we maximaal te integreren in deze projecten. Een win-win situatie.

Maar vergeet niet dat we ook nog een aantal projecten hebben die we met eigen

middelen financieren en waar we zeer kort op de bal spelen op de vragen vanuit de pluimveesector”.

Wat is de sterkte van het PP of hoe kan het zich profileren in de pluimveeonderzoekswereld?

“In verschillende EU landen is het praktijkonderzoek afgebouwd. Maar in grote projecten wordt nu veelal, naast meer fundamenteel onderzoek, ook gevraagd naar een toetsing op grotere, meer praktijk relevante schaal. Omwille hiervan zijn we een gegeerde partner omdat we zowel voor vleeskippen als legkippen unieke en up to date praktijkgerichte proefaccommodatie kunnen inbrengen.

Wel is een continue investering in nieuwe technieken of meetmethodes noodzakelijk. We proberen daar zo goed als mogelijk en binnen onze financiële mogelijkheden op in te spelen, want ook op onze praktijkbedrijven neemt de techniciteit sterk toe”, merkt Sofie Cardinaels op.

In Vlaanderen zijn er nog andere onderzoeksinstellingen en ook het pluimveeloket. Komen jullie niet in elkaars vaarwater?

"Nee, zeker niet. Bijvoorbeeld het ILVO zien we als goede partner om complementair projecten aan te trekken en uit te voeren. Het ILVO kan meer fundamenteel en kleinschaliger piloot onderzoek uitvoeren, terwijl dit verder bij ons onder meer praktijkomstandigheden kan opgeschaald worden. Maar ook met de andere Vlaamse onderzoeksinstellingen hebben we goede contacten en samenwerkingsmogelijkheden.

Wat het Pluimveeloket betreft, de bedoeling is dat de communicatie op elkaar afgestemd wordt.

Milieu en klimaat zijn zeer actuele thema's waar de veehouderij nu met de vinger gewezen wordt. Lopen er concrete projecten?

"Jazeker, een eerder klein project is het hergebruik van regenwater met de bedoeling van opslag in de winter en gebruik als drinkwater in de zomer. Dit willen we verder uitbouwen om dit water eveneens voor o.a. koelsystemen continu en efficiënt te gaan gebruiken.

Een 4-jarig project is opgestart i.s.m. het ILVO om de brongerichte ammoniakemissies te reduceren. Met onze FTIR-analyser kunnen we nu continu zowel ammoniak, methaan, lachgas als CO₂ meten in onze vleeskippenstal aan de 4 inlaten respectievelijk verantwoordelijk voor 8 afdelingen. Samen met het ventilatiedebiet kunnen we de emissies in iedere afdeling in kaart brengen. Verder is er bij begin en einde van beide uitlaattorens een meetpunt. Bij inbouwen van een eventuele luchtbehandeling in de torens zullen we in staat zijn om de efficiëntie ervan te bepalen", twee concrete voorbeelden die Sofie aangeeft.

Zeker actueel is hoe omgaan met extreme hitte zoals we die einde juli gekend hebben. Hoe zat het op het PP?

"Bij de vleeskippen heeft de koeling duidelijk zijn nut bewezen, maar we hadden

het 'geluk' dat de kuikens slechts 2 weken oud waren en de luchtvochtigheid door het omringende onweer niet de hoogte in ging. Zowel in de stal met nevelkoeling als deze met padkoeling hebben er zich geen problemen voorgedaan en liep de temperatuur op tot maximaal 32°C. Met de padkoeling kan de staltemperatuur wel een paar graden lager gehouden worden dan met nevelkoeling.

In onze legkippenstal was het alle hens aan dek geblazen. Met een buitentem-

peratuur van 41,5°C heeft ons personeel zich maximaal ingezet door o.a. voor de luchtinlaat een 'primitief' watergordijn te installeren door middel van een geperforeerde plasticdarm. Omdat we met plafondventilatie werken werden onder het dak eveneens extra circulatieventilatoren geplaatst om dode zones te vermijden. Hiermede zijn we gevrijwaard gebleven van verhoogde uitval. Gelukkig is de luchtvochtigheid nooit hoger opgelopen dan zo'n 30%", aldus de opgeluchte gesprekspartners.

In deze container is de meetapparatuur ingebouwd waar o.a. continue de ammoniakconcentratie bij 12 meetpunten (inlaten, in de stal en bij de uitlaten) opgevolgd wordt.

Voor het vleeskippenonderzoek is één van de stallen met padkoeling uitgerust en de andere stal met nevelkoeling. Tijdens de hittegolf waren de kuikens maar 2 weken oud en bleef de temperatuur in beide stallen onder de 32°C.

“Maar voor de toekomst zijn we op zoek naar de juiste techniek om de stal te koelen. Een padkoeling voor de 2 luchtinlaten of een individuele nevelkoeling per afdeling zijn hierbij mogelijkheden die we overwegen. Met de klimaatopwarming lijkt ons dit noodzakelijk om problemen te voorkomen”.

In ons land zijn de vermeerderingssector en in mindere mate de kalkoenensector eveneens belangrijk. Is er hiervoor aandacht gepland in het toekomstig onderzoek?

“Veel van onze projecten zijn niet specifiek naar een sector gericht, denk aan de reeds vernoemde water of milieuproblematiek. Voor specifiek onderzoek met ouderdieren of opfok van leghennen hebben we niet de nodige infrastructuur en ook de specifieke kennis ontbreekt. Met de huidige personeelsbezetting en de vele projecten is er op dit moment ook geen ruimte om deze tak verder te exploreren”.

Dames, hoe ervaren jullie nu de eerste maanden van jullie duo-management?

“We zijn uitgegaan van zeer veel inspraak en overleg met alle personeel, zowel

De legkippenstal is uitgerust met plafondventilatie. Extra circulatieventilatoren onder het dak evenals een watergordijn (geperforeerde darm) voor de luchtinlaat werden op de heetste dagen ingezet.

onderzoekers, technici, diervverzorgers als administratief personeel. Veel kennis en goede ideeën waren en zijn aanwezig op het PP en deze gebruiken we maximaal voor de proefopstellingen, werking en management. We zijn er ons beiden van

bewust dat we hiervan veel kunnen gebruiken ten gunste van de werking van het PP.

We hebben gekozen voor een nieuwe structuur die bestaat uit een duo management, technisch deskundigen, een administratief team, onderlegde onderzoekers en diervverzorgers. “Dit enthousiast en gemotiveerd team maakt het mogelijk nieuwe projecten uit te werken en deze tot een goed einde te brengen.”, aldus de inhoudelijk manager.

Hebben jullie nog een boodschap voor de sector of de pluimveehouders?

“Jazeker, we wensen een zo goed mogelijke communicatie en samenwerking met de brede praktijk. Nieuwe initiatieven op dit vlak volgen nog. Onze deur, telefoon en mail staan open voor suggesties en inbreng van ideeën.

Met ons onderzoek willen we een eerlijk en objectief beeld van de sector uitdragen naar de maatschappij en de consument. Hierdoor dragen we ons steentje bij om de kloof met de burger kleiner te maken”.

Portret van het nieuwe hoofd van het Proefbedrijf Pluimveehouderij Iris Van Dosselaer

Iris Van Dosselaer (38) is dierenarts van opleiding en studeerde in 2006 af aan de Universiteit van Gent. Na het volgen van diverse binnen en buitenlandse stages was ze werkzaam aan de Universiteit Gent of in binnen of buitenlandse dierenartsenpraktijken. Specifieke kennis voor pluimvee deed ze op als praktijkdierenarts bij D.A.P. Galluvet en aan de UGent onder Richard Ducatelle, Filip Van Immerseel en Jeroen Dewulf. Bij Kemin Europe NV deed ze ervaring op met aanvragen en organiseren van (inter-)nationale dierproeven en proefprocedures en de finale registratie van voederadditieven binnen Europa, Noord-Afrika en Zuid-Amerika.

Sedert oktober 2018 was Iris reeds werkzaam als pluimvee expert op het proefbedrijf te Geel, op diverse projecten zoals ‘De andere kip’, ‘Healthy livestock’ en de emissieproblematiek. Vanaf juni 2019 werd ze aangesteld als de nieuwe inhoudelijk manager in opvolging van Johan Zoons.

Veel pluimveenieuwigheden op Space

tekst en beeld: Clem Reynders en Space

De vakjury maakte in de aanloop naar de vakbeurs Space (10-13 september) de bekroonde nieuwigheden bekend: de Innov'Space 2019. In totaal werden 46 nieuwigheden met één of twee sterren bekroond. Tijdens de openingsavond kan de jury nog een derde ster aan een nieuwigheid uitreiken. Wat de pluimveesector betreft valt er alvast heel wat nieuws te beleven. Wij beperken ons in dit overzicht uitsluitend op nieuwigheden die enkel een toepassing vinden in onze sector. Het aantal sterren achter iedere nieuwigheid komt overeen met de appreciatie van de jury.

Zitplatform in composteerbaar materiaal **

Deze nieuwigheid voor de vleeskippensector speelt in op het welzijnsgevoel van de dieren. Kippen hebben de natuurlijke neiging om een hogere zitplaats op te zoeken. Het Franse bedrijf Terrena ontwikkelde een composteerbaar platform, gemaakt van karton, waarvan de kippen al vanaf dag twee gebruik kunnen maken. Het materiaal blijft tijdens de ganse ronde in de stal en wordt uiteindelijk samen met de mest gecomposteerd. Per 1.000 m² heeft men 14 zitplatforms nodig die elk 2,80 m lang zijn en uit 3 gemakkelijke te monteren delen bestaan. (hal 5, stand B48)

Terrena: www.terrena.fr

Koude collector van Skov: Idol 120**

Voor deze nieuwigheid, een toestel dat de gevoelstemperatuur van de dieren meet in de stal, een koude collector, kreeg fabrikant Skov twee sterren van de jury. De gevoelstemperatuur is een combinatie van de omgevingstemperatuur, de snelheid van de lucht en de leeftijd van de vleeskippen. De koude collector, de Idol 120, is ontwikkeld voor gebruik in tunnel- en combi-tunnelstallen. De collector kan in combinatie met de klimaatregelaars van SKOV, of eventuele andere toestellen, gebruikt worden. Met die combinatie kan de ideale temperatuur, zoals de dieren die ervaren, berekend en bijgestuurd worden. (hal 2-3, stand B14)

Skov: www.skov.com

Ultrasonische vochtigheidscontrole voor kleine broedmachines*

Het Italiaanse bedrijf River Systems presenteert zijn gebrevetteerd systeem Nebula dat de vochtigheid in kleine en middelgrote broedmachines controleert. Het systeem zorgt er voor dat tijdens de incubatieperiode temperatuur en vochtigheid perfect evolueren waardoor ongewenste fluctuaties en schommelingen uitblijven. Nebula maakt gebruik van een ultrasonische generator die energie aan het water toevoegt via de productie van microscopische nevel. Deze nevel verspreidt zich onmiddellijk via de warmte van de broedmachine zodat het geprogrammeerde vochtigheidsniveau snel wordt bereikt. (hal 10, stand E99)

River Systems: www.riversystems.it

Aerolit: verticale mestbewerking*

Het bedrijf Michard-Apic kreeg nog een tweede nominatie voor een toestel om de strooisellaag in stallen verticaal te bewerken. Het toestel bewerkt de strooisellaag al tijdens de eerste dagen. Op die manier wordt korstvorming voorkomen. De strooisellaag behoudt op die manier de frisheid van de eerste dagen. (hal 10, stand A17)

Michard-Apic: www.michard-aviculture.com

Multifunctioneel werkpaard*

Eén ster voor dit multifunctioneel inzetbaar werkpaard: de SCOOP'Avi en die laatste toevoeging geeft meteen aan dat exclusief op gebruik in pluimveestallen wordt gemikt. Het handige aan dit gemotoriseerd toestel is dat het voor de meest uiteenlopende taken in de stal kan gebruikt worden en dit dankzij de montage van een aantal hulpstukken. Van het aanbrengen van stro tot het verdelen van voeder op papierstroken tot het verwerken van mest, dit handig hulpmiddel waarop de bestuurder vooraan op een platform plaatsneemt, kan alle klussen aan. (hal 10, stand A17)

www.michard-aviculture.com

Lubing International: automatische regeling waterdruk**

Optimale regeling van de waterdruk in drinkwatersystemen is een belangrijk onderdeel in het management. Bij sterk gestegen drinkwaterbehoefte kan de druk onvoldoende zijn. Van de andere kant zorgt een te hoge druk voor verspilling en is het slecht voor de hygiëne.

Om een perfecte waterdruk te garanderen ontwikkelde Lubing de "Optima E-Control" die direct aangesloten is op de computer. Via een interface kan de pluimveehouder in ieder onderdeel van het drinkwatersysteem de juiste parameters instellen en opvolgen. Bovendien bewijst het systeem ook zijn nut bij de automatische reiniging van het systeem. Naar believen kan dit, samen met het kiezen voor de juiste watertemperatuur, geprogrammeerd worden. (hal 10, stand B25)

Lubing International: www.lubing.fr

Landmeco (Skioldgroup): veilig (water)leidingen aan mekaar koppelen*

De pluimveeafdeling van Skiold, eigenaar van het merk Landmeco, stelt op Space een nieuwigheid voor. Het gaat om een gebrevetteerd systeem uit 2018 dat er bij het monteren van de leidingen in vleeskippenstallen voor zorgt dat twee leidingen, zonder het gebruik van gereedschap, met mekaar verbonden worden. De buisjes met een dikte van 1,25 mm werden met de laser gesneden zodat ze zonder problemen via het verbindingstuk kunnen gemonteerd worden. (hal 10, stand F127)

Landmeco – lid van de Skioldgroup

www.skiold-acemo.com

Solubird: een voedingsgel voor het transport van ééndagskuikens*

Solubird is de merknaam van de Franse producent Infeed (Groupe Michel). Het gaat hier om een compleet voedingspakket dat verstrekt wordt tijdens het transport van ééndagskuikens. Dit pakket wordt via een gel opgenomen en begeleidt de kuikens vanaf het vertrek van de broeierij tot de aankomst op het bedrijf. Solubird put zijn kracht uit maïs maar ook uit soja, spirulina... Het middel wordt verstrekt via een gebrevetteerde verpakking.

Proeven in het experimenteel station van Cargill (Cugand) hebben intussen uitgewezen dat het vroegtijdig opnemen van voeder via deze gel een positief effect heeft op de ontwikkeling van de dieren; de zoötechnische prestaties worden verbeterd. Gewicht, uitval, rendement en voerverbruik scoren beter. (hal 5, stand C60) – Infeed – Groupe Michel

www.infeed.fr

En nog veel meer...

Naast deze exclusief voor de pluimveehouderij voorgestelde nieuwigheden zijn er uiteraard nog een aantal items die evenwel voor meerdere sectoren nuttig zijn. We vermelden ze in het kort.

Sam (hal 2-3, stand D35): **oriënteerbare lamellen** voor beter stalklimaat*

Maison Bleue (hal 2-3, stand F63): **mestschraper** die in twee richtingen werkt*

Dussau distribution (hal 10; stand B21): **gerobotiseerde strobehandeling****

Copeeks (hal 4, stand B45): **intelligente box** altijd op de hoogte van wat in de stal gebeurt*

Calipro-Socobati-Calimat (hal 7, stand B20): Lumino Lighting System: **ledverlichting** die natuurlijk licht en zonlicht benadert**

Anoxia BV (Hal 7, stand B20): **euthanasietoestel** om niet levensvatbare dieren op een humane manier te doden**

Prijzencommissie Deinze pessimistisch voor prijsvorming in najaar

Van onze vertegenwoordigers in de prijzencommissie in Deinze ontvingen we verduidelijking omtrent de prijsvorming van deze week (*week 31, nvdr*) en vooral de signalen die ze opvingen voor komend najaar.

Ondanks de uiterst warme voorgaande week, met geringere aanvoer, kon het prijsniveau onmogelijk gehandhaafd worden. Ook voor de komende weken, zelfs met de verwachte mindere dan voorziene aanvoer zowel in aantallen als kilo's, zijn de slachters 'gewoontegetrouw' pessimistisch. Maar vooral voor komend najaar kregen we negatieve geluiden te horen. Dit volgens de slachters door de afname van de consumptie van vlees en door de toename van de productie.

Daarop werd van onze kant gevraagd om duidelijkheid te scheppen voor de planning naar het najaar toe. We willen als producent immers niet vervallen in prijzen zoals we die gekend hebben eind vorig jaar, waar we 3 maanden aan een stuk (vanaf eind oktober tot eind januari) een prijsval hebben gekend met noteringen onder de 80ct.

Hierop hebben we van de slachters een dreigend antwoord gekregen: "Er moet in het najaar een significant (1/3) minder aanbod komen dan nu het geval is. Wij slachters zullen niet meer bereid zijn om de massaal aangeboden kippen te slach-

Prijzencommissie levend Pluimvee Deinze onder leiding van de dhr. Carl Maebe (Archieffoto Pluimvee)

ten om te stockeren in koelcellen." Alle aanwezige slachters en handelaars waren hierin unaniem.

Alhoewel we helemaal niet akkoord zijn met de eisen van de slachters, als belangenvereniging vinden wij het onze plicht om onze leden via nieuwsbrief en vakblad in te lichten. Een mogelijke oplossing zou

zijn om solidair een langere leegstand tussen de ronden toe te passen, dit in het belang van alle braadkippenhouders.

Landsbondvoorzitter Danny Coulier voegt er aan toe dat zeker een deel van het probleem kan teruggedbracht worden tot een toenemend tekort aan slachthaken in ons land.

Onder deze titel, werd dit bericht gepost op onze wekelijkse nieuwsbrief. Hierop kregen we van beide zijden (slachterijen & handelaars en producenten) een aantal reacties. Als redactie wensen we te onderstrepen dat deze waarschuwing op verzoek en met uitdrukkelijke toestemming van de slachterijen en handelaars werd geplaatst. Deze laatsten geven mee dat een gelijk verdeelde opzet zeker aangewezen is, het opletten is met weken met minder slachtdagen en dat de opgegeven omvang (1/3) niet fel overdreven is (LM).

**Vangploegen nodig voor het verladen van bedrijfspluimvee?
International Poultry Services regelt het voor u!**

IPS INTERNATIONAL
POULTRY
SERVICES

www.ipsbv.com
Amentstraat 17A
6039 RA Stramproy (NL)
+31(0)495-563 599
sales@ipsbv.com

Werkgebied: Nederland | België | NRW

www.bigdutchman.de

ALLES IN ÉÉN HAND

Voor de moderne vleeskuikenhouderij.

Wij bieden u een productassortiment, dat geen wensen open laat: voer, water, klimaat, luchtreiniging en nog veel meer. Overtuigt u zich zelf – we doen u graag een voorstel.

voerverzorging van silo tot voerpan	innovatieve warmtewisselaar
waterverzorging van watervat tot drinknippel	veelzijdige verwarmings- en koelsystemen
klimaattechniek van luchtventiel tot klimaatcomputer	begeleiding van de planning tot de inbedrijfname
electra van meter- en schakelkast tot sensor en ventilator	competente service uit één hand en in de buurt
innovatieve luchtreinigingssystemen	

FAGROTEC b.v.b.a., Tel. +32 (0) 51 69 79 19, info@fagrotec.be, www.fagrotec.be

Nieuw

Stalinrichtingen - Equipement d'étables

Big Dutchman.

DE KRACHT VAN VEPYMO ZIT IN ONZE DAMES

Isa Brown

- De kip met een hoge levensverwachting
- Hoge eikwast
- Uitstekende legpersistentie
- Scherpe voederconversie
- De sterkste eikwast
- Goede bevedering

Dekalb White

- De kip met veel commerciële waarden
- Hoge eiwitproductie
- Uitstekende legpersistentie
- Perfecte eikwast
- De beste voederconversie
- Ultramond gedrag

Bovans Brown

- De kip die makkelijk te managen is
- Robuuste kip, herstelt snel
- Hoge eiwitproductie
- Uitstekende legpersistentie
- Veel eieren
- Mooie donkere schaal kleur

Nieuwstraat 21, B-2382 Poppel
+32 14 65 41 40
info@vepymo.com
www.vepymo.com

VEPYMO

De broederij met een hart voor de sector

Adverteren in de vernieuwde website van Pluimvee
of in de wekelijkse nieuwsbrief?

Mail naar advertenties@pluimvee.be

of neem contact op met Luc Maertens 0498 04 06 91

Mobiele slachteenheid voor pluimvee: vanaf volgend jaar een feit?

tekst en beeld: Martijn Chombaere

Door de sluiting van verschillende, vaak kleinschaligere slachthuizen, ontstond er een problematiek voor kleinschalige veehouders om een kleiner aantal dieren op een correcte, gecertificeerde manier EN op bereikbare afstand te laten slachten. BioForum, een koepelorganisatie voor de Belgische biologische landbouw- en voedingssector, wou hieraan tegemoet komen en richtte enkele jaren geleden een operationele groep op omtrent mobiele slachteenheden (MSE).

Operationele groep mobiele slachteenheid

De operationele groep mobiele slachteenheid onder meer, naast BioForum, samengesteld uit een slachterij, enkele verwerkers, verschillende veehouders, Steunpunt Korte Keten, Odisee Hogeschool, OVAM en het FAVV, onderzoekt de haalbaarheid van een mobiele slachteenheid in Vlaanderen. Waarbij gezocht wordt naar oplossingen op technisch, reglementair, financieel en organisatorisch vlak. Er rijzen namelijk veel vragen. Is er wel een markt hiervoor weggelegd en is dit zodoende rendabel? Kunnen de wettelijke hindernissen overwonnen worden? Is de consument bereid de meerprijs te betalen? Welke installatie is werkbaar en vergunbaar?

1. Technisch

Een MSE voor pluimvee is technisch gezien veel makkelijker te implementeren dan in het geval van runderen. De benodigde infrastructuur is beperkt in grootte en ge-

Binnenzicht van een Italiaanse mobiele slachteenheid voor kippen.

wicht en past in een grotere bestelwagen of aanhangwagen. De huidige beschikbare modellen hebben een breedte van 2,5 meter breed en afhankelijk van het model tussen 3 en 7 meter lang. De capaciteit wordt geraamd, afhankelijk van de grootte van een 20-30 stuks/uur tot 200 stuks/uur. BioForum gaat uit van een model dat een 250-300 stuks per dag kan verwerken.

2. Reglementair

De huidige regelgeving is niet op maat van een MSE. Toch lijkt het er op dat een MSE binnen het huidige reglementaire kader haalbaar is. Bij de thuislacht van kleine aantallen pluimvee voor directe verkoop aan consumenten is een keuring ante en post mortem niet nodig, is het vlees echter voor doorverkoop aan winkels of restaurants dan is deze ante en post mortem veterinaire keuring wel vereist, wat de kosten gevoelig verhoogd. Daarnaast moet er eveneens voor het slachtafval een oplossing gezocht worden. Een destructiebedrijf kan hier een oplossing zijn, maar heeft opnieuw een impact op de kostprijs. Alsook moet er afgerekend worden met de

problematiek van de omgevingsvergunning. Omdat de Vlaamse reglementering voor mobiele installaties nog niet werd vastgelegd, werd er nagegaan of er voor elke individuele site een omgevingsvergunning moet verkregen worden.

3. Financieel

Voor een MSE voor pluimvee, waarbij rekening wordt gehouden met alle reglementaire aspecten, moet er een bedrag voorogeen gehouden worden tussen de 80.000 en 120.000 euro investeringskosten. Hierin zitten de operationele kosten niet vervat.

Wordt alles in rekening gebracht dan zou **de kostprijs om een kip te laten slachten in een MSE**, logischerwijs afhankelijk van verschillende factoren (aantal dieren, ante en post mortem keuring,...), **zich situeren tussen de 3,18 EUR en de 3,70 EUR**. Het zal nog moeten blijken of de consument bereid is om deze meerprijs voor deze 'low stress'-kip te betalen en is dit hele verhaal bovendien ook economisch rendabel voor de veehouder?

4. Organisatorisch

Het is nog niet helemaal duidelijk hoe de MSE er organisatorisch zal uitzien. De piste voor het opzetten van een coöperatieve structuur lijkt twijfelachtig en de voorkeur gaat uit naar een privé-investeerder waarbij vooral ITC/Intracomp in beeld komt. **Paul Verbeke, ketenmanager BioForum Vlaanderen, maakt zich sterk dat ze begin 2020 met iets op de markt zullen komen.**

Bedenkingen

"Dergelijke korte keten projecten waarbij er een niche wordt gecreëerd zijn prachtige initiatieven die de landbouw vervreemde consument terug wat meer voeling doet krijgen met de agrarische sector. Dit kan naar onze mening **enkel en alleen gebeuren als er aan dezelfde strenge eisen wordt voldaan waaraan de industriële pluimveehouders moeten voldoen inzake regelgeving, voedselveiligheid en**

Paul Verbeke, ketenmanager BioForum Vlaanderen en Ann Detelder, coördinator Steunpunt Korte Keten zien mogelijkheden voor een MSE voor pluimvee.

biosecurity. De vraag is alleen of dat dit nog financieel haalbaar is", aldus Martijn

Chombaere, adviseur van de Landsbond Pluimvee.

THE PERFECT MATCH

FUTURE PROOF

Primor 4260 M
Cut Control

MET HAKSELSTYSTEEM

- + **Stro instrooien met of zonder hakselsysteem en verdelen van lang en moeilijk voer zoals gewikkeld gras met dezelfde machine**
- + **Haksellengte in te stellen vanuit de cabine**
- + **Hydraulisch regelbaar tegenmes voor inkorten van het stro tot 2 cm**
- + **Mechanisch schakelbare aandrijving van de verdeelwals: POLYDRIVE**
- + **Blaasafstand tijdens het stro-instrooien tot 15 m**

Vind uw dealer op www.packoagri.be

PACKO
AGRI

f YouTube

Belang en inrichting van de uitloop

In Wallonië is het aantal bio-bedrijven of bedrijven met vrije uitloop procentueel veel hoger dan in Vlaanderen. De aandacht voor het inrichten van de uitloop laat nochtans dikwijls de wensen over. Michel Jacquet, verantwoordelijk voor de technische en economische ondersteuning van kippen- en konijnenbedrijven zette één en ander op een rijtje in een 2tal artikels in Wallonie Elevages. We vatten ze hier samen en laten in een 2de artikel een ervaringsdeskundige aan het woord (nvdr).

Bomen dragen bij tot het comfort van de kip

Een beplante uitloop biedt vele voordelen. Naast het verzekeren van schaduw bieden bomen ook beschutting tegen wind. Dit niet enkel voor de kippen, maar een stal waar een oordeelkundige bomenbeschutting voor staat kan volgens een Franse studie vlug de verwarmingskosten met 10 tot 20% verminderen.

Ook zorgen ze voor een buffer tegen hoge temperaturen in de zomer maar eveneens in de winter hebben ze een effect. Op zonnige winterdagen capteren ze de warmte en geven deze terug af na zonsondergang. Hierdoor wordt het temperatuurverschil tussen dag en nacht afgevlakt met enkele graden.

Maar vooral, een oordeelkundige beplanting en inrichting van de uitloop zorgt ervoor dat de kippen zich veel meer gaan verspreiden over het terrein en hierdoor wordt puntbevuiling en hoge **parasietendruk** in de omgeving van de stal teruggedrongen.

Een comfortabele uitloop zorgt er ook voor dat de kippen hun natuurlijk gedrag (scharrelen, zandbaden, poetsen, lopen, ...) ten volle kunnen uiten. Hierdoor zijn ze minder agressief (verenpikken) tegenover elkaar.

Bomen in de uitloop verminderen de milieudruk

Bomen zorgen voor een betere gedraaieneerde uitloop en afvoer van overtollig water. In de zomer daarentegen zorgen ze door de evapotranspiratie voor een minder droge atmosfeer.

Maar vooral de bomen nemen ook veel stikstof op. In een goed beplante uitloop neemt

tekst en beeld: Michel Jacquet, Elevéo

de stikstofdruk niet toe en is de uitspoeling minimaal. Ook de fosforbalans oogt positief en het gehalte neemt in de bodem zelfs af.

Een goed ogende uitloop draagt verder bij tot de kwaliteit van het landschap en het imago van de sector en productie. Ook de bijdrage tot de biodiversiteit dient zeker onderstreept te worden.

Een beplante uitloop economisch interessant

In de uitloop foerageren de kippen en naast plantaardig materiaal doen ze zich tegoed aan wormen en insecten. Dit zorgt ervoor dat de voederomzetting volgens een Franse studie tot zo'n 10% gunstiger kan zijn bij een goed ingerichte uitloop.

De beplanting (bomen, korte omloophout, ...) op zichzelf kan als biomassa verder een meerwaarde opleveren. Met het toenemend verbruik van bv. houtpellets is de productie van houterig materiaal interessanter geworden. Met fruitbomen kan daarentegen gemikt worden op het produceren van o.a. diverse appelsappen.

Uitloop – agroforestry

Een duidelijke tendens is waarneem-

Bemerk de concentratie van de kippen langs de hagen nabij de uitloopluiken.

Rijen bomen en scharrelstroken leiden de kippen tot achteraan de uitloop waar een windbeschutting aangeplant is.

Voorbeeld van een weide met hoge bomen, die de kippen vlot gebruiken.

Korte omloophout is voor kippen zeer aantrekkelijk.

baar om de uitloop niet enkel comfortabel te maken voor de kippen maar er tevens een bijkomende productie uit te halen. Een combinatie van uitloop en plantaardige productie (fruitbomen, korte omloophout, miscanthus, ...) komt hiervoor in aanmerking. Voor boslandbouwsystemen of agroforestry zijn er trouwens subsidiemogelijkheden. Een eenmalige aanplantsubsidie van maximaal 80% van de aanplantkosten is voorzien (<https://lv.vlaanderen.be/nl/subsidies/perceel-en-dier/plant/aanplantsubsidie-voor-boslandbouwsystemen-agroforestry>).

Inrichting uitloop: 4 zones

De **uitloopzone** beslaat zo'n 10-15 m en moet er vooral voor zorgen dat de kippen er zich vertrouwd en veilig voelen als ze de stal verlaten en hen uitnodigen om naar de verdere zones te gaan. Zeer comfortabel hoeft deze zone niet te zijn maar modder is uit den boze en ook felle wind of een te warme of te koude zone dient vermeden te worden.

De verspreiding naar de andere zones is prioriteit. Het planten van enkele **hagen** helpt hierbij. Deze worden aangeplant zo'n 5 m voorbij de uitloophuizen met een lengte van een 10tal m en worden best ingesnoeid tot een hoogte van 1,5 m. Voor de inplanting, veelal verticaal gericht op de uitloop, houdt men best toch ook rekening met de dominante windrichting want deze hagen moeten de kippen leiden naar de volgende zone.

Deze hagen en zone mag ook niet te comfortabel zijn want de bedoeling is niet dat ze er blijven in scharrelen of zitten. Daarom worden deze hagen best van een afsluiting (ingewerkt in de grond voorzien) zodat de kippen er gewoon langs geleid worden.

De **tussenzone** situeert zich van 10-15 m van de uitloophuizen tot zo'n 50 m van de stal. Ondanks de kippen hier reeds mogen blijven moet er toch voor gezorgd worden dat ze aangespoord worden door de beplanting om verder de uitloop te benutten. Daarom heeft de beplanting hier ook nog een leidende rol.

Rijen hoogstammige (fruit)bomen of notelaars komen hiervoor in aanmerking maar ook omheinde bosjes met eventueel klein-fruit (bessen, frambozen, ...) kunnen hiervoor dienst doen.

De **hoofdzone** van de uitloop. De beplanting is hier beperkt tot grote (fruit)bomen. Let erop dat ze aangeplant worden zodat er vlot toegang met machines mogelijk is. Anderzijds is aangetoond dat er maximaal 25 m tussen deze grote bomen mag zijn, anders voelen de kippen zich niet veilig en niet beschermd en maken ze geen gebruik van deze zone.

De keuze van de boomsoort is sterk afhankelijk van de bodem (vochtig of droog) of de doelstelling.

De **randzones** tenslotte moeten vooral beschutting tegen de wind bieden. Aanplanting van hagen is hier aangewezen. Ze hoeven helemaal niet volledig de wind af te sluiten, maar eerder te breken. Een combinatie van bomen en haagplanten wordt hiervoor aangeraden.

Agroforestry interessant in combinatie met uitloop?

Daniël Van Kesteren is overtuigd

tekst: Luc Maertens - beeld: ism. Avibel

De legkippensector is één van de motoren van de bio-landbouw in Vlaanderen. De circa 50 bio- legkippenbedrijven nemen hiermee veruit het hoogste percentage in binnen hun sector. Eén van de voorwaarden voor bio is dat de kippen over een volwaardige en voldoende grote uitloop moeten beschikken. De aanplant van de uitloop is cruciaal voor een goed functionerende uitloop. We laten de pionier van biologische legkippen in ons land aan het woord.

Daniël Van Kesteren, zaakvoeder

"Binnen het segment van de bio-legkippen en de verkoop van bio-eieren is het familiebedrijf Avibel in Zwijndrecht een belangrijke gespecialiseerde speler. Waar we voorheen nog verschillende activiteiten combineerden in de pluimveesector, werd vanaf 2003 de focus toegespitst op uitsluitend de bio-legkippensector. Op diverse locaties, in een 10tal stallen in Vlaanderen, fokken we de hennen op en stomen ze klaar voor hun carrière met vrije uitloop. Kwaliteitsvolle producten afleveren, die duurzaam geproduceerd worden met respect voor het welzijn van de kippen, voeren we hoog in het vaandel".

In Frankrijk kennis opgedaan

"De uitloop voor legkippen moet niet alleen voldoende groot zijn, maar vooral aantrekkelijk zijn voor de kippen zodat ze er gebruik van maken. In het begin had ik enkel een haag rond het perceel en enkele bomen aan de overkant van het uitlooperceel. Toch bleven de kippen

Daniël Van Kesteren (rechts) en Jordy Van Overbeke: een oordeelkundige inplanting van de uitloop biedt vele voordelen.

steeds in de omgeving van de beplanting zitten. Kippen zijn van nature bosdieren en mijden grote vlaktes.

In 2014 ging ik op excursie naar Frankrijk waar ik kennis maakte met de Label rouge productie en hun ervaringen met uitloop. Daar leerde ik dat je best een combinatie maakt van hagen en dichte struiken om de wind te breken en meer opgaande bomen en struiken om beschutting te voorzien. Daar ontdekte ik ook het woord boslandbouw of 'agroforestry".

Aanplant met subsidies

"Eens terug in Vlaanderen vernam ik dat er subsidiemogelijkheid was voor de aanplant. Zowel voor een opfokstal als een legkippenstal hebben we een 'agroforestry' uitloop ingericht. Want kippen die op jonge leeftijd naar buiten leren gaan zullen dat ook op latere leeftijd vlot blijven doen. Zo zijn onze afgeleverde poeljen reeds getraind voor uitloop en op het legbedrijf

waar ze terecht komen pikken ze dit gedrag dan ook snel op.

De opfokstal, waar we de uitloop met subsidie aangeplant hebben, is gelegen op zanderige gronden en de keuze van struiken en bomen was daardoor eerder beperkt. Voor de struiken werden vlier, hazelaar, boswilg, vuilboom en veldesdoorn aangeplant. Als boomsoorten werd gekozen voor lijsterbes, wintereik en winterlinde".

Uitloop opfokstal

"De opfokstal met 15.000 poeljen heeft een uitloop van 1,6 ha. We opteerden voor boomsoorten die snel groeien en weinig beheer vragen zodat er in korte tijd een goede beschutting is. Geen fruitbomen dus, wel parallelle haagbeukhaagjes vlakbij de stal met een lengte van zo'n 10 m. Die staan loodrecht op de dominante windrichting en beschutten tegen de wind wanneer de kippen net buiten komen.

In het verlengde hebben we bomen in rijen geplant, met 20 m tussen de rijen en 10 m in de rijen. Ertussen werden telkens ook 2 struiken geplant. Deze combinatie, die beschutting biedt in de uitloop, lokt de kippen verder van de stal weg”.

Uitloop legkippenstal

“In deze uitloop van 1,6 ha planten we op dezelfde wijze de hagen, struiken en bomen aan. Maar hier hadden we op sommige gedeelten te maken met een veel nattere bodem. Daarom werd geopteerd om zwarte els op deze delen aan te planten terwijl op het drogere gedeelte lijsterbes en zomereik aangeplant werden. Als struiken tussen de bomen werd hier voor boswilg, vlier of hazelaar gekozen. Hiervan werden er telkens twee aangeplant.

De bedoeling is om verder de aanplantingen van deze twee stallen te optimaliseren en deze kennis te gebruiken om ook op termijn de uitlopen van al onze andere stallen aan te planten”.

Ervaren voordelen

“De beplanting van de uitloop heeft volgens ons alleen maar voordelen. Er valt voor de kippen steeds iets te ontdekken in de uitloop: bessen, zaden, insecten, ... Ze voelen zich bovendien veiliger, want ze zijn beter beschermd tegen aanvallen van roofvogels zoals buizerds. Daarnaast benutten de kippen beter de volledige oppervlakte van het perceel, wat helpt om puntvervuiling rond de stal te verminderen.

De kippen worden sterker en robuuster en bouwen een verhoogde weerstand op. Ook bevordert de rijke uitloop hun natuurlijk gedrag; ze scharrelen meer, nemen stofbaden en hebben minder stress, wat het verenippen vermindert.

Kortom, ik ben volledig overtuigd van het nut van een oordeelkundig ingerichte uitloop en ga zeker verder met het inrichten van de uitlopen van onze andere stallen. Een goed uitgevoerde en aangeplante uitloop zou trouwens een dwingend eis mogen zijn voor bio legkippen”, besluit Daniël.

Er werd gekozen voor een combinatie van struiken, al dan niet in haagvorm en aanplant met bomen.

In een uitloop met struiken en bomen gebruiken de legkippen de volledige ruimte.

Omwille van de H3N1 druk waren de poeljen opgehokt in de recent ingerichte agroforestry uitloop op het opfokbedrijf van Avibel.

Nieuwe inschrijvingen voor aanplantsubsidie boslandbouwsystemen (agroforestry) mogelijk tot 20 september

Landbouwers die een subsidie willen aanvragen voor de aanplant van een boslandbouwsysteem in het najaar 2019 - voorjaar 2020, kunnen tot uiterlijk 20 september 2019 inschrijven. Inschrijven kan via het e-loket van het Departement Landbouw en Visserij op www.landbouvwlaanderen.be

Het subsidiebedrag bedraagt maximaal 80% van de aanplantkosten (exclusief BTW). Hieronder vallen de aankoopkosten van de bomen, de kosten voor de arbeid en het machinale werk voor het planten, het verstevigen en beschermen van de bomen en ook de aankoopkosten voor het verstevigings- en beschermingsmateriaal voor de bomen. De kosten worden enkel vergoed als de landbouwer deze uitgaven kan staven met factuur en betaalbewijs en ze betrekking hebben op bomen die werden geplant na de goedkeuring van de inschrijving. Als de landbouwer zelf de bomen plant, wordt daarvoor een forfaitair bedrag van 200 euro per hectare uitbetaald.

Witte legkippen te verkiezen boven bruine?

tekst en beeld: Luc Maertens, Martijn Chombaere

Voor de commerciële ei-productie worden twee grote groepen hybride rassen onderscheiden: eenvoudigweg de witte en de bruine legkippen. Naast hun verschillend kleur qua verenkleed is vooral het onderscheid in gewicht uitgesproken, vandaar de benaming lichte en halfzware legkippen. Maar ook wat hun gedrag of de kleur van hun eieren betreft onderscheiden ze zich van elkaar. De hoofdoorzaak van het verschil is terug te leiden tot het basisras waaruit deze hybride legrassen gefokt werden.

Oorsprong

Het basisras voor de witte hybriderassen is de Witte leghorn. Zowel in Engeland als de VS werd dit ras geselecteerd in de 2de helft van de 19de eeuw tot een zeer productief legras, met voorouders die teruggaan tot Noord Italië (de streek van Livorno). Vooraleer de hybridisatie toegepast werd (na WO 2) om de huidige leghybriden te bekomen, was de Witte leghorn het meest bekende en verspreide legras dat gemakkelijk 270 eieren per jaar haalde.

De meeste Europese consumenten verkiezen eieren met bruine schaal, maar niet in de VS, Canada of Mexico waar wit de voorkeur heeft.

De bruine leghybriden daarentegen hebben als voornaamste stamras de Red Island Red. In de late 19^e eeuw werd dit ras in de VS gecreëerd en geselecteerd tot een productief dubbeldoel ras. Door kruisingen met verschillende andere rassen werden de huidige bruinkleurige leghybriden ontwikkeld.

Prestaties - legerpersistentie

Om dit te beoordelen steunen we ons voornamelijk op de bevindingen van het recente doctoraatswerk van A. Molnar

(2017). Vooreerst toonde een veldstudie aan dat de witte hybriderassen op onze bedrijven duidelijk langer aangehouden worden, vooral omwille van de langere legerpersistentie. Gemiddeld bedroeg dit respectievelijk 78 weken voor de bruine en 85 weken voor de witte.

Het legpercentage van witte kippen daalt minder snel met de leeftijd dan bij de bruine kippen. Op latere leeftijd (> 75 weken) is het legpercentage van de witte kippen nog ruim boven de 80 % en is het economisch verantwoord om ze langer aan te houden. Nu wordt er al melding gemaakt op nieuwssites van uitzonderlijke tomen legkippen die met succes tot 100 weken aangehouden werden en tot een productie van 500 eieren per opgezette kip zijn gekomen. Maar steeds betreft het tomen witte legkippen.

Eigewicht – eimassa

De totale ei-output tijdens de proefperiode (van 34 tot 85 weken leeftijd), was significant lager bij de bruine leghennen (291 eieren) dan bij de witte leghennen (320 eieren). De lichtere witte hybriden (0,25 kg verschil) legden wel iets kleinere eieren (gemiddeld zo'n 2 à 3 g). Maar door hun hoger legpercentage komen ze tot een duidelijk hogere eimassa (Fig. 1).

De totale eimassa (van 34 tot 85 weken) van de bruine leghennen (18,3 kg) was significant lager dan deze van witte leg-

Fig. 1. Gemiddelde eimassa bij de witte en bruine legkippen (Molnar 2017).

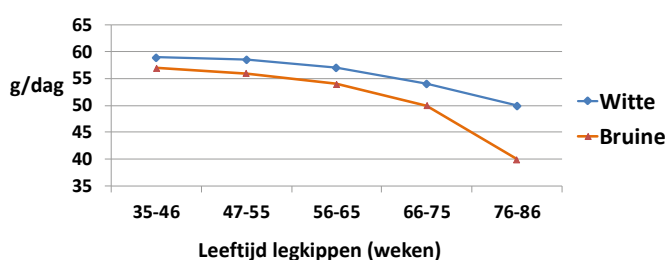
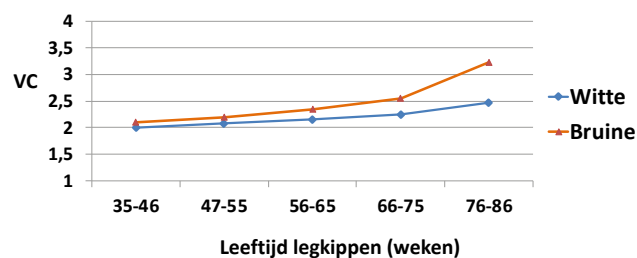

Fig. 2. Gemiddelde voederconversie bij witte en bruine legkippen (Molnar 2017).

hennen (19,6 kg). Het verschil ten gunste van de witte hybriden liep op tot zo'n 7,1 % in de proeven uitgevoerd door A. Molnar (Fig. 1).

Voederopname en voederconversie (VC)

Het is algemeen gekend dat de lichtere witte hybriden minder voeder opnemen of nodig hebben om hun leg te onderhouden. Uit de proeven kwam naar voor dat dit verschil duidelijk toeneemt met de leeftijd (Tabel 1). Bij het begin van de leg was het verschil in de buurt van 5 g/dag maar naar einde leg liep dit op tot 15 g.

Dit kan voor een gedeelte verklaard worden door het verschil in onderhoudsbehoefte dat oploopt met het verschil in lichaamsgewicht, en dit laatste neemt met de leeftijd toe tussen beide hybriden. Het verschil in eigewicht is een bijkomende reden.

De voederconversie staat voor de verhouding van de voederopname tot de eimassa. Vooral vanaf de leeftijd van circa 70 weken liep het verschil sterk op in het voordeel van de witte hybriden (Fig. 2).

Voorkeur voor witte vs bruine eieren

Het is veelvuldig aangetoond dat noch de samenstelling, noch de smaak verschillend is tussen witte en bruine eieren. De voorkeur is subjectief en verschilt sterk naargelang land, continent en traditie. Zo heeft de Belgische en Nederlandse consument een uitgesproken voorkeur voor eieren met **bruine schaal**. Dit is overwegend het geval bij de Europese consument. Uitzonderingen zijn bv. Zweden, Noorwegen waar wit de voorkeur geniet. In Rusland is er geen uitgesproken voorkeur en de verhouding zowat 50:50.

Bruine eieren genieten ook duidelijk de voorkeur in China en Thailand. Ook in de meeste Afrikaanse landen (bv. Nigeria) worden bruine eieren sterk verkozen boven witte. In Australië en Nieuw Zeeland worden eveneens bijna uitsluitend bruine legkippen aangehouden.

Een verdere verschuiving naar witte leghybriden wordt verwacht omwille van duurzaamheid en diervriendelijkheid.

Tabel 1: Voederopname (g/d) bij witte en bruine leghennen in verrijkte kooien

Periode (weken)	Voederopname (gram/dag)		Verschil (g)
	Witte hennen	Bruine hennen	
20-33	112,5	118,1	5,6
34-46	115,6	119,2	3,6
47-55	114,3	121,3	7,0
56-65	112,1	121,5	9,5
66-75	109,2	123,4	14,2
76-85	115,5	131,0	15,5

In de VS, Mexico en Canada daarentegen worden bijna uitsluitend **witte legkippen** aangehouden. Wit geniet ook sterk de voorkeur in Aziatische landen zoals Indië, Iran en iets minder uitgesproken in Japan en Turkije.

Verschil tussen consument en industrie

Ook de aanwending van de eieren - versmarkt in schaal of voor industriële verwerking - is sterk bepalend voor de keuze voor bruine of witte hybriden. In ons land is het volume voor de versmarkt duidelijk belangrijker dan de productie voor industrie. Er worden dan ook 2x zoveel bruine als witte legkippen aangehouden. Bio, vrije uitloop en ook de meeste scharrelkippen zijn daarom bijna uitsluitend bruine hybriden. Voor de versmarkt (in schaal) wordt de consumentenvoorkeur gevolgd

(overwegend bruin in Europa) maar voor verwerking is de (lagere) aankoop prijs van de eieren bepalend. De witte hybriden scoren hier duidelijk beter en dit is zeker het geval in combinatie met verrijkte kooihuisvesting.

Juist omwille van de lagere productiekost, hoofdzakelijk door de lagere VC, worden de witte hybriden als duurzamer aanzien. De **CO₂ voetafdruk** is bij witte kippen, volgens diverse studies, minstens 5 % gunstiger. Dit argument wint meer en meer veld om bij de consument een verandering in zijn voorkeur (te proberen) teweeg te brengen.

Kostprijs versus marktprijs

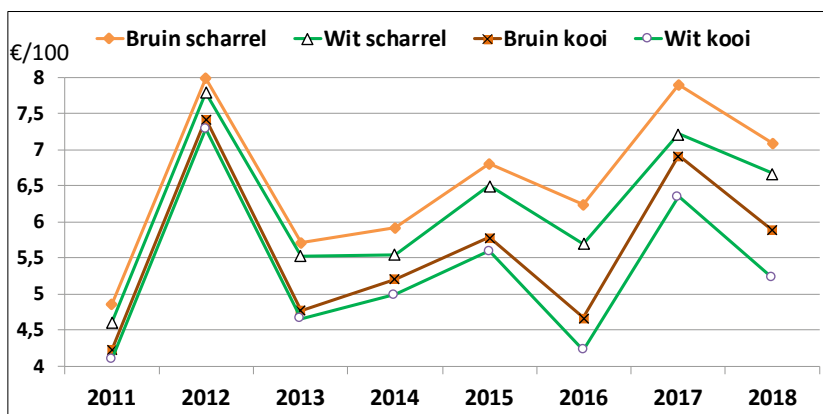
Wanneer enkel het verschil in VC (circa 7-8 % gunstiger bij de witte hybriden) in rekening gebracht wordt, komt men bij een voederprijs van 300 EUR/ton snel

uit op een kostprijsverschil van 45 cent/kg voeder. Omgerekend per 100 eieren geeft dit een verschil van **50 à 60 cent in voederkostprijs**. Maar diverse andere factoren (rondeduur, verkoopprijs uitgelegde kippen, kostprijs voeder en poelje, ...) hebben eveneens een impact (al dan niet positief) om tot het werkelijke kostprijsverschil te komen. Maar deze blijken elkaar zowat in evenwicht te houden.

In Fig. 3 hebben we de gemiddelde producentenprijs Kruishoutem, per jaar en voor klasse 3, vergeleken voor de witte en bruine eieren. Opvallend is dat de marge sedert 2014, tussen beide noteringen, opgelopen is. Voor 2014 was het verschil tussen wit en bruine eieren, voor hetzelfde houderijsysteem, beperkt tot zowat 20-30 cent maar vanaf 2014 is dit gaan toenemen en bedroeg de laatste jaren gemiddeld 50-60 cent, zeker voor het kooi segment. Dit wijst erop dat het werkelijke kostprijsverschil meer en meer in de marktprijs verrekend zit.

De laatste maanden is het verschil evenwel opgelopen tot zelfs in de buurt van 1 euro. 'De roep om meer duurzame witte kippen op te zetten heeft ervoor gezorgd dat er voor de versmarkt een schaarste aan bruine eieren (minder opzet bruine) ontstaan is. De retail (en consument) in ons land, Nederland en vooral ook Duitsland is nog niet overgeschakeld of is nog onvoldoende geïnformeerd om de omschakeling van bruin naar wit te maken', aldus Geert Albers, lid van de prijzencommissie in Kruishoutem. Mede door

Fig. 3. Vergelijking gemiddelde jaarprijs (Klasse 3, €/100 eieren) wit versus bruine eieren.

de grotere vraag vanuit Duitsland (hogere consumptie, niet kunnen uitbreiden) is het prijsverschil (Wit – bruin) groter dan de verschil in productiekost.

Toekomst toch wit?

Een toenemend aantal concept legkippen, denk maar aan 'kipster' zetten in op witte legkippen. Het is te verwachten dat, zeker indien de grote retailers hier inspanningen voor doen zoals recentelijk Lidl en in de zeer nabije toekomst Colruyt, dit een verschuiving naar meer witte hybriden (en witte eieren) zal teweegbrengen. Dit is ook de mening van de Peter Van Horne, Pluimvee econoom van Wageningen Universiteit. "Een omschakeling naar wit is niet enkel duurzamer en economischer maar ook diervriendelijker. Met witte kippen zijn er met name ook minder pikpro-

blemen en daarom zijn ze diervriendelijker te houden".

Het industrie-segment is nu reeds bijna uitsluitend van witte hennen afkomstig maar of de eieren in schaal (scharrel, vrije uitloop en bio) snel dezelfde weg opgaan, is nog de vraag. Veel zal afhangen of de consument de omschakeling maakt want dit vergt een lange en doorgedreven campagne. Gewoonten, tradities en vooroordelen worden nu eenmaal niet snel gewijzigd.

Anderzijds, na rondvraag in de sector, blijken particulieren vlotter de 'overmaat' witte poeljen af te nemen. Dit kan aanzien worden als een signaal dat een omschakeling naar meer witte legkippen en consumptie van witte eieren er toch zit aan te komen.

den Ouden Oirschot
Pluimveeservicebedrijf

Meer dan 25 jaar dienstverlenend in de pluimveewereld

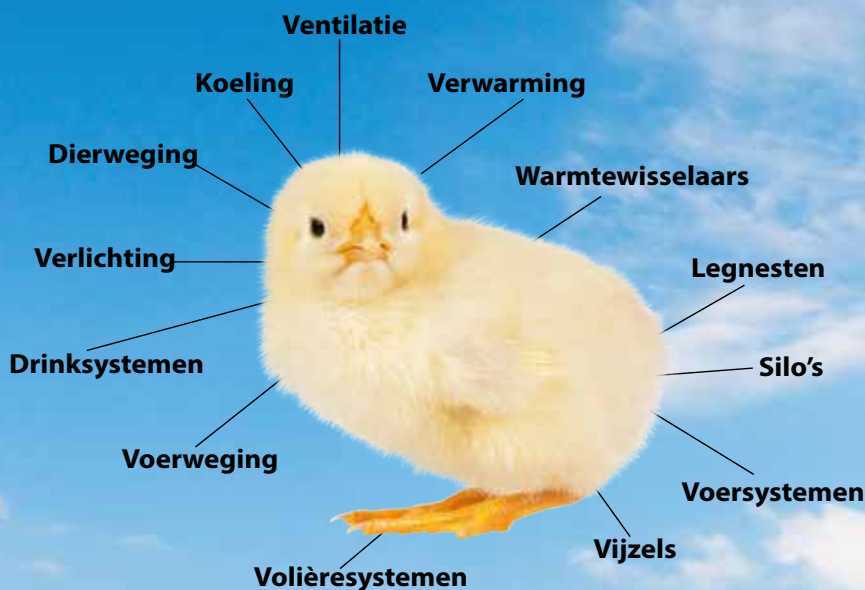

Vangen, laden en lossen van kuikens, legkippen, moederdieren en kalkoenen

Nieuwedijk 26
5688 LK Oirschot
 +31 (0)411 - 68 84 92
 +31 (0)411 - 68 84 93
 info@denoudenoirschot.nl
 www.denoudenoirschot.nl

Complete inrichting voor uw pluimveestal

PVS Electromatic – Lichtervelde
 Frederik Roelens -0474 05 75 11
 frederik@pvs-pvs.com

PVS Oost – Dessel
 Joost de Haas – 0493 10 03 53
 joost@pvs-pvs.com

PVS Tivertec – Watervliet
 Thomas Verstrynghe – 0473 75 01 89
 thomas@pvs-pvs.com
 Vincent Verstrynghe – 0473 87 74 32
 vincent@pvs-pvs.com

P.V.S.

PLUIMVEE VARKENS SERVICE
 www.pvs-pvs.com

www.skov.com

Omdat klimaat belangrijk is!

Turfstrooisel als bodembedekking voor pluimvee

- Voor een beter stalcomfort, hygiëne en dierwelzijn
- Minder voetzollaesies
- Uitermate veilig door een lage PH
- Constante kwaliteit & scherpe prijs

Verdeler pluimveevoerders
 Afzetmogelijkheden vlees

Vertegenwoordiger:
 Raf Mattheussen
 0489/10 72 62

Herrijgers/Hervado BVBA
 Tel 03/667.49.40
 GSM 0478/38.83.84
 www.Herrijgers-BVBA.be

Hyvarki Bedrijfshygiëne

- GSP erkend ontsmettingsbedrijf
- Vliegen-, bloedluis- en ongediertebestrijding
- Doseerapparaten, kuikenpapier en beschermingsmaskers
- Reeds meer dan 20 jaar ervaring

Rene Martens
 Veldvoort 28, 2990 Wuustwezel
 Tel. & Fax 03/669 84 31
 hyvarki@skynet.be

Viering van de 1.000^{ste} uitkomst in Vietnam

tekst en beeld: Kris Van Daele, Bel Gà JSC

Bel Gà JSC is de joint venture in Vietnam die 6 jaar geleden werd opgestart door een samenwerking tussen Belgabroed en De Heus in Zuid-Oost Azië. In Bao Loc, een relatief pluimvee arm gebied in Vietnam en gelegen op zo'n 250 km ten noorden van Ho Chi Minh City, werd op 700 meter hoogte in 2012 de bouw aangevat van moederdierstallen en een broeierij. Met fierheid werd begin augustus reeds de 1000ste 'Hatch' (uitkomst) gevierd van het complex.

De vraag naar pluimveevlees in zuidoost Azië blijft stijgen, niet alleen door de groei op de binnenlandse markt, maar ook voor de toegenomen export naar Japan. Omwille hiervan dient er geproduceerd te worden onder de strengste normen wat betreft hygiëne en voedselveiligheid. De broeierij is dan ook "Global Gap" gecertificeerd.

De broeierij en de stallen

Aanvankelijk had de broeierij een capaciteit van 200.000 kuikens per week. Ondertussen is deze uitgebreid naar 600.000 kuikens per week. Rondom de broeierij zijn er 3 reproductiebedrijven gebouwd waar zowel vlees-(Aviagen) als legmoederdieren (Hendrix Genetics) gehouden worden. Elk bedrijf heeft een capaciteit van 40.000 opfok en 80.000 productiedieren.

De vensterloze stallen zijn er voorzien van lengteventilatie met coolpads, noodzakelijk in die regio met zijn hoge temperaturen. Verder zijn ze ingericht met sleepkettingen

Het moederdierenbedrijf van Loq Quang.

Zicht van de broeierij van Loc Son ingericht door Petersime.

om te voeren, drinknippels, automatische legnesten en LED verlichting.

Viering

Het Vietnamese team van medewerkers is apetrots op hun realisatie en ze laten geen gelegenheid voorbij gaan om dit te tonen. De foto's spreken voor zich. Ik werd

er uitbundig met zang en dans verwelkomd. Bemerkt dat we onze werknemers, éénmaal per week, Engelse les aanbieden en dat alle werknemers die starten ook een westerse naam kiezen.

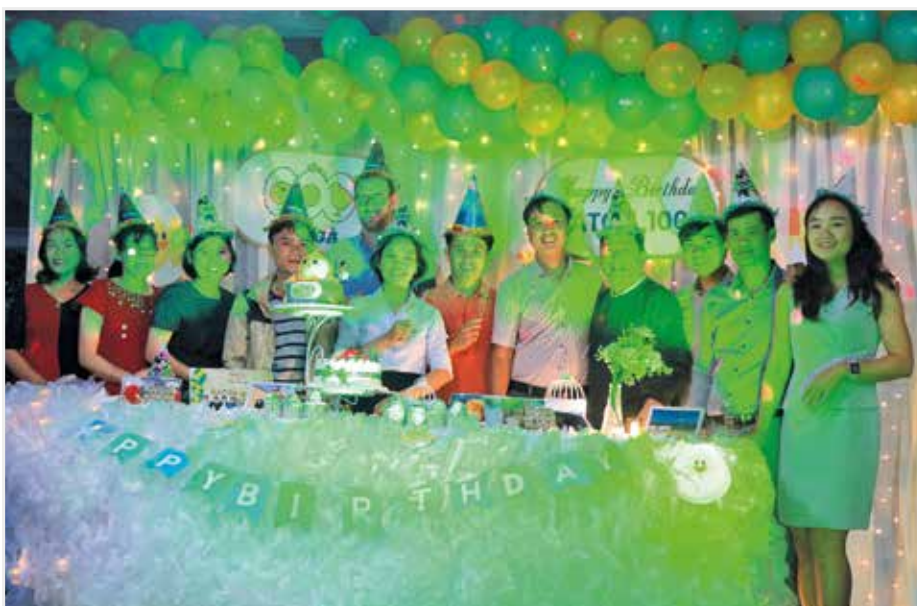
Begin augustus was de broeierij reeds aan haar 1000ste uitkomst toe. Deze gelegenheid werd aangegrepen om het bedrijf en

zijn werknemers uitvoerig in de bloemetjes te zetten.

Door de groeiemarkt is er nu ook beslist om een tweede broeierij te gaan bouwen in Vietnam en dit ten westen van Ho Chi Minh. Deze broeierij zou half 2020 operationeel moeten zijn.

Deze zomer heeft ons voormalig bestuurslid van de Antwerpse Provinciale Vereniging, Kris Van Daele, de uitdaging aangenomen om in Zuid Oost Azië als Technical Manager de Bel Gà JSC activiteiten te gaan leiden. Bel Gà is de joint venture van Belgabroed en de De Heus groep, die in deze regio een netwerk van opfok- en vermeerderingsbedrijven en broeierijen uitgebouwd hebben. Met zijn gezin is hij onlangs verhuisd naar Vietnam. We ontvingen van hem een boeiend verslag naar aanleiding van een viering, dat we u niet willen onthouden (nvdr).

Viering in Zuid-Oost Azië: managers van Bel Gà snijden officieel de taart aan.

Tijdens de viering van de Hatch 1000, samen met David Tran, General Manager en Jessica Huyen, Marketing manager.

THORÉ

INSTALLATIES & CONSTRUCTIES

MIDDENSPIJNINGSCABINES

Verbruikt uw bedrijf meer dan 80.000 kWh elektriciteit per jaar?

Wanneer u een eigen cabine plaatst geniet u van lagere distributiekosten door de netbeheerder (tot 50% goedkoper). Dit voordeel zorgt dat u de cabine al in 5 jaar kan terugverdienen afhankelijk van uw jaarlijks verbruik.

Heeft u soms stroom tekort?

Met een eigen cabine is een veel groter aansluitvermogen mogelijk dan wanneer u laagspanningsklant bent. Dit zorgt voor een hogere bedrijfszekerheid op piekmomenten.

Vragen of interesse? Contacteer ons vrijblijvend!

Tel. 0476 992 792

www.ictshore.be

info@ictshore.be

Samen positief en weldoordacht communiceren rond veehouderij zorgt voor meeste impact!

tekst: Karolien Langendries en Esther Beeckman (PLUIMVEELOKET)

Op 25 juni vond in Melle de tweede editie van Veetournee plaats. Dit is een initiatief van het Departement Landbouw en Visserij, samen met de Praktijkcentra Varkens en Rundvee. Het plenaire deel in de voormiddag was relevant voor elke veehouder, dus ook voor de pluimveehouder. Els Lapage (Departement Landbouw en Visserij) had het over innovatie in de land- en tuinbouwsector, terwijl Lieven Hérie (Field Communication) tips en trics meegaf rond **positief communiceren over het houden van dieren.**

Landbouwers hebben vaak het gevoel alsof zij de enigen zijn die ervan langs krijgen. Maar dat blijkt helemaal niet zo te zijn volgens Lieven Hérie: "Vroeg of laat krijgt elke sector er wel eens van langs, want iedereen heeft een mening over vanalles en nog wat". Tijdens zijn uiteenzetting gaf Hérie vijf concrete tips over hoe je als landbouwer positief moet blijven communiceren over je sector, "ook al krijg je een hele emmer kritiek over je heen".

1. "De mens heeft een ratio, maar handelt niet altijd rationeel"

Deze stelling is op iedereen van toepassing. In feite is het vaak het buikgevoel dat de doorslag geeft bij een beslissing. Nadien proberen we via de ratio zoveel mogelijk onze beslissing te verdedigen. Het komt er dus op neer dat je een voorkeur krijgt om dié feiten te gebruiken die jouw overtuiging bevestigen. We gebruik-

Lieven Hérie: "Voel je niet steeds aangevallen, maar communiceer positief en doordacht"

ken dus feiten als ondersteuning om ons buikgevoel gelijk te geven.

Ook is er een groot verschil tussen feiten en meningen. Feiten zijn te controleren en kunnen verkeerd zijn; meningen daarentegen kunnen verschillen maar kunnen niet verkeerd zijn want ze zijn persoonlijk. Ze kunnen echter wel als feit worden vermomd, bvb. 'ik vind vlees van biokippen lekkerder, dus: vlees van biokippen IS lekkerder' wat kan zorgen voor een foute interpretatie.

Een belangrijke tip die Hérie nog meegaf is om zeker niet in discussie te gaan over feiten wanneer je zelf niet 100% zeker bent dat ze effectief fout zijn. Je kan dit oplossen door te vragen naar de bron van deze informatie. Maar correcte informatie ontkennen, kan zéér nadelig zijn.

Ook als iemand een andere mening heeft, moet je niet eindeloos in discussie gaan.

Iedereen heeft het recht op een eigen mening; je kan wel duidelijk aangeven dat jij een andere mening toebedeeld bent. Bijvoorbeeld: "Ik snap dat je biovlees niet lekker vindt, maar de klanten van onze hoefwinkel ervaren biovlees als lekker".

2. "Zwaai af en toe eens met de witte vlag"

Communicatie moet soms als psychologie gezien worden. Sommige personen zijn zo van hun mening overtuigd dat ze niet willen luisteren naar de andere, zodat de boodschap die je brengt toch aan hen voorbijgaat. Op dat moment is net niét communiceren de beste oplossing.

Vooraleer je je boodschap kan brengen, moet je eerst de volledige aandacht van je publiek te pakken krijgen. Een goede truc hiervoor is om je in te leven in de situatie en de mening van de tegenpartij en van daaruit de communicatie te voeren.

"Een mens is meer buik dan hoofd"

“Openheid en transparantie zijn zeer belangrijke aspecten”

Bijvoorbeeld door te zeggen “ik hoor wat je zegt en begrijp dat dit je mening is. Tegelijkertijd...” en dan kan je jouw eigen boodschap meedelen. Belangrijk is om jezelf niet aangevallen te voelen en ook de tegenpartij niet te beledigen.

3. “Herhalen, herhalen, herhalen...”

Van in de schooltijd wordt het er al in gedramd: herhalen, herhalen, herhalen! De kracht ervan is gigantisch groot. Als voorbeeld haalde Hérie hier het merk Coca-Cola aan. Je moet maar een silhouet zien van een colaflesje, en je weet onmiddellijk waarover het gaat. Toch besteedt Coca-Cola nog steeds miljarden euro's per jaar aan communicatie. Hoe meer iets herhaald wordt, hoe meer het blijft hangen bij de mensen. De boodschap is dus: herhalen, herhalen, herhalen,... tot vervelens toe!

4. “Monkey see, monkey do!”

Mensen apen vaak mensen na. Hoe meer we met z'n allen hetzelfde zeggen, hoe groter de impact ervan wordt op o.a. beleving en perceptie. Pas daarna zullen mensen hun gedrag wijzigen. Vandaar is het

“Veetournee in Melle lokte heel wat geïnteresseerden. Het plenaire deel was ook relevant voor pluimveehouders”

van groot belang dat de landbouwsector zoveel mogelijk dezelfde boodschap naar buiten draagt.

5. “Let op uw woorden (nog maar eens!)”

Probeer niet altijd in het verweer te gaan. Zeg geen dingen zoals “het is in scène gezet” bij het zien van slechte beelden van dierenrechtenorganisaties. Vermijd ook generaliseren, zoals je argumentatie be-ginnen met “Alle boeren...”, “Geen enkele boer...”, “Alle vegetariërs...”

In feite is het belangrijk om dagelijks po-sitief te zijn over de sector. Openheid en

transparantie zijn daarbij zéér belangrijke sleutelwoorden.

Besluit

Positief communiceren is niet altijd een-voudig, zeker niet als je te maken krijgt met negatieve meningen. Toch kan je meer bereiken door je in te leven en open en transparant te communiceren. Of he-lemaal niet te communiceren in sommige gevallen.

Tot slot: enkel als we aan hetzelfde zeel trekken en samen positief en weldoor-dacht communiceren over de landbouw- sector, krijgen we de grootste impact.

Innovative drinking technology

www.impex.nl

Droeshaut NV

Uw Impex dealer in België

+32 (0)116 428 92
info@droeshaut.be
www.droeshaut.be

I-Flush; de totaaloplossing voor het automatisch spoelen van drinksystemen

Toekomstperspectieven konijnenhouderij met horizon 2025

tekst en beeld: Luc Maertens

De professionele konijnenhouderij is een kleine bedrijfstak met zo'n 20 bedrijven in België en een 60tal in Nederland. Marktleider voor het slachten en vermarkten van deze konijnen is Lonki in Temse. Reeds 20 jaar is Peter Van Hoey er verantwoordelijk voor de aankoop van de konijnen maar eveneens de technisch expert binnen het slachterijgebeuren. Tijdens de WRSA studiedag, dit voorjaar, hield hij een opgemerkte presentatie in verband met de evoluties maar vooral met de uitdagingen waar deze sector voor staat. Hij ging hierbij de knelpunten niet uit de weg.

Uitdagingen

Een uitdaging wat de huisvesting betreft is zeker het mogelijk kooiverbod voor voedsters dat in 2025 op de sector afkomt. Maar naast deze specifieke uitdaging hebben we eveneens te kampen met een afnemende vleesconsumptie, het vinden van een evenwicht met de wensen van de klant en de krimpende aanvoer van levende konijnen, aldus Peter.

"Als trendsetter in de sector heeft Lonki, in overleg met de dierenrechtenorganisaties, sterk meegewerkt om het stappenplan uit te werken zodat de huisvesting van slachtkonijnen geëvolueerd is naar parkhuisvesting. Voor voedsters zijn de normen nog niet vastgelegd maar 2025 is niet meer veraf en het is een grote uitdaging om een praktisch en

Peter Van Hoey (Lonki): "De konijnenhouderij staat voor grote uitdagingen maar biedt ook kansen".

vooral betaalbaar alternatief klaar te hebben voor de kooihuisvesting. Continue groepshuisvesting is niet haalbaar op commerciële schaal en het uitwerken van part-time groepshuisvesting vraagt om een positieve samenwerking tussen praktijk en onderzoek om de knelpunten op te lossen".

Beter Leven keurmerk

Lonki is sterk actief in Nederland waar het 'Beter Leven' keurmerk onder impuls van de dierenbescherming zowel bij kippen, varkens als voor de productie van eieren een grote opgang heeft gemaakt. Ook voor konijnen is er druk om dit in te voeren. De criteria die voor dit keurmerk gebruikt worden zijn steeds boven de wettelijke normen. Specifiek voor konijnen betekent dit dat ze 'hogere' moeten zijn dan deze voor parkkonijnen.

Maar vooralsnog is er enkel in Nederland interesse hiervoor en daar de consumptie in Nederland beperkt is tot zowat een eindejaar gebeuren, is dit vooralsnog een zeer beperkt aandeel. Dit wordt voorlopig opgelost door de zomer parkkonijnen af te mesten onder de eisen gesteld voor dit keurmerk.

Krimpde aanvoer levende konijnen

De afname van het aantal kwekers werd in het verleden opgevangen door de schaalvergroting van de bedrijven maar nu tekent er zich toch een globale krimp in de aanvoer af. Nochtans zijn er volgens Peter een aantal positieve zaken mbt de konijnenhouderij: een aantrekkelijk beroep, productie van gezond vlees en geen overproductie. Maar daar tegenover staat de grote startinvestering en de onzekerheid van de toekomstige wetgeving (huisvesting). In ieder geval, er zijn kansen voor jonge en of nieuwe bedrijven. Een voldoende rendabiliteit is vanzelfsprekend noodzakelijk met aandacht voor een verhoogde gezondheidsstatus en het inspelen op de huisvestingseisen.

Onstabiele klanten

Het leeuwenaandeel van de konijnen wordt vermarkt via de grote retailers. Ze voeren dierenwelzijn, milieu en ethiek hoog in het vaandel maar evenzeer bepaalt ook de prijs hun aankoopbeslissing.

De nieuwe generatie inkopers van de retailers zijn in tegenstelling tot vroeger vaak slechts tijdelijk verantwoordelijk voor een bepaalde rayon terwijl vroeger de inkopers met gevoel en vertrouwen een lange termijn strategie opbouwden. Dit heeft als consequentie dat de kennis van de productieomstandigheden of het product vermindert. Afspraken uit het verleden in

Parkhuisvesting van voedsters is zeker één van uitdagingen voor de komende jaren.

verband met het product of productiewijze zijn niet belangrijk of worden 'vergeten'. Laat staan dat de affiniteit of kennis van de sector meespeelt in hun beslissing. Voor de leverancier, sector of producent komt deze situatie soms als beledigend over.

Dit past allemaal in de maatschappelijke context waar voeding vanzelfsprekend is en vaak te goedkoop is.

Verminderde vleesconsumptie

We kunnen er niet onderuit. De vleesconsumptie vertoont een dalende trend. Eén van de gevolgen is dat er een toegenomen professionaliteit en concentratie te zien is bij de bedrijven actief in de vleeswarenssector. "Ook voor de konijnensector heeft dit gevolgen; er zijn steeds minder spelers op de markt en met meer dwingende eisen of verzuchtingen. We spelen hierop in bij Lonki door nieuwe producten te creëren, die een moderne look met gebruiksgemak combineren", aldus Peter.

Besluit

"Als kleinere sector moeten we ons elke maand, elke dag bewijzen. Belangrijk is dat we ons onderscheiden in de markt en zeker tegenover landen als Frankrijk die met bulkproducten ons beconcurreren. De voorsprong die we opgebouwd hebben met ons parkkonijnsysteem moeten we behouden en uitbreiden met aangepaste huisvesting voor voedsters. Samen geloven en vertrouwen dat dit mogelijk is, daar wil Lonki verder een voortrekkersrol in spelen als betrouwbare partner.

Verder kunnen we er niet omheen, de trend voor schaalvergroting zet zich verder door in alle geledingen van de sector. Toenemende professionalisering en automatisering is het gevolg en ook met meer dwingende eisen van de retailers worden we geconfronteerd" besluit Peter.

Nieuwe producten creëren om de moderne consument te verleiden.

www.agromax.nl

**Stalinrichting nodig:
bespaar geld, bestel
bij Agromax!**

bestel onze
gratis catalogus

Sleepketting-, panvoer- en hanenvoersystemen

Drinksysteem

ventilatie

koeling

nestmatten

Wijchen, Nederland
Tel.: +31 (0)24 6487227
E-mail: info@agromax.nl

Te koop

Generator op tractor 50 kva in nieuwe staat, prijs otk.
Twee pluimafzuigventilatoren van Van Gent, ook prijs otk. **Gsm: 0478 37 05 68**

Nieuw: Het Vlaams Woninghuurdecreet

tekst: Solange Tastenoey

Niet alleen de Pachtwet zal geregionaliseerd worden, zo ook de Woninghuurwet is sinds kort veranderd in een Vlaams Woninghuurdecreet. Dit betekent een aparte regelgeving voor de verhuur van woningen in Vlaanderen. We zetten een aantal belangrijke en nieuwe punten even op een rij.

De huurwaarborg

Een eerste aanpassing die we in het Woninghuurdecreet terug vinden is dat de verhuurder voortaan een huurwaarborg van 3 maanden mag vragen, daar waar het voorheen slechts 2 maanden was. De verhuurder mag niet méér vragen dan deze 3 maanden en hij is ook niet verplicht om deze waarborg te vragen. Deze waarborg wordt meestal gestort op een geïndividualiseerde rekening.

De huurovereenkomst van korte duur

De normale duurtijd van een woninghuurcontract is 9 jaar. Maar er kan ook een contract afgesloten worden met een korte duurtijd van maximum 3 jaar. Het mag bovendien ook gaan om achtereenvolgende overeenkomsten, doch de totale duur ervan mag de 3 jaar niet overschrijden en het contract kan slechts 1 keer schriftelijk en onder dezelfde voorwaarden verlengd worden.

Voorheen stelde het probleem zich vaak omtrent het vroegtijdig opzeggen van een dergelijk contract door de verhuur-

der en de huurder. Men ging er van uit dat dergelijke kortlopende huurcontracten door geen van beide partijen tot een einde konden gebracht worden. Maar in de praktijk waren er rechters die aannamen dat de huurder wel eerder een einde kon maken aan dergelijke kortlopende contracten.

De wetgeving is dan ook in die mate aangepast en stelt nu dat de huurder de mogelijkheid heeft om dit kortlopend contract vroeger op te zeggen, mits het naleven van een opzegtermijn van 3 maanden. Bovendien moet hij in dit geval ook nog een **opzeggingsvergoeding** betalen aan de verhuurder. Deze vergoeding bedraagt anderhalve maand huur indien de huur eindigt in het eerste jaar. Eindigt ze in het tweede jaar, dan moet de huurder 1 maand huur betalen en eindigt ze in het derde jaar, dan is dit nog een halve maand huur.

Opgepast!

Is het huurcontract niet geregistreerd, dan kan de huurder ten allen tijde het contract beëindigen en dit zonder een opzegtermijn te moeten naleven of een opzeggingsvergoeding te moeten betalen (zo ook in de eerste 3 jaren)! Van deze regel kan bovendien niet afgeweken worden, zelfs niet indien in het huurcontract anders werd overeengekomen!

Duidelijke regeling echtgenoten, wettelijk en feitelijk samenwonenden

De nieuwe regeling bepaalt dat de echtgenoot of de wettelijke samenwoner, van rechtswege huurder is en dit ongeacht of de huurovereenkomst voor of na het

aangaan van het huwelijk of de wettelijke samenwoning is gesloten. De huurder deelt de gegevens van de echtgenoot of wettelijke samenwoner mee aan de verhuurder. De huurders oefenen samen de rechten uit die voortvloeien uit de huurovereenkomst. Wordt het huwelijk of de wettelijke samenwoning beëindigd, dan bepalen de huurders onderling wie de huurovereenkomst voortzet.

Gaat het om feitelijk samenwonenden dan schrijft het Vlaams Woninghuurdecreet voor dat de huurder en deze andere persoon, aan de verhuurder kunnen vragen om ermee in te stemmen dat die andere persoon ook huurder wordt. De verhuurder heeft 3 maanden om hier akkoord mee te gaan; na deze termijn kunnen de huurder en de andere persoon, zich tot de rechter wenden en hem vragen deze persoon huurder te laten worden.

Belangrijke verplichtingen

Belangrijk is dat het woninghuurcontract schriftelijk tot stand wordt gebracht. Het moet bovendien verplicht geregistreerd worden, samen met de plaatsbeschrijving en andere eventuele bijlagen. Deze verplichte registratie behoort de verhuurder toe. Hij moet deze registratie uitvoeren binnen de 2 maanden na de ondertekening van het huurcontract. Houdt de verhuurder zich niet aan deze verplichting dan zal hij een boete moeten betalen.

Opgepast!

Men kan stellen dat de verhuurder zijn woning mag verhuren aan wie hij wil. Maar...toch zal hij moeten opletten dat hij niet overgaat tot discriminatie! Zo

mag hij zich bijvoorbeeld niet laten leiden door huidskleur, geslacht, handicap, enz...

Verder mag hij alle informatie vragen die hij nodig vindt, zelfs naar het inkomen van de kandidaat-huurder mag hij vragen. Vragen naar het strafblad of de gezondheidstoestand mag de verhuurder niet!

Solange Tastenoye.
www.solangetastenoye.be

Juridisch adviesbureau
Solange Tastenoye

GRATIS juridisch advies

voor onze abonnees.

Op het telefoonnummer: **013/46.16.24**

Elke werkdag van 8u30 tot 17u.

Nieuw: Voor juridische adviesverlening bij u thuis:
bel voor info en afspraak **013/46.16.24**

BL 4500 MET JETSTREAMKLEP

- > **Finetuning:** de stelschroef maakt perfect afstellen eenvoudig
- > **Tochtstrips rondom:** zorgen voor een 100% gesloten klep in dichte stand
- > **Instreamranden:** voor een 8% hogere luchtflow

BEL VOOR ADVIES EN AFSpraak +32 (0)14 65 86 91

WWW.TULDERHOF.COM

**»VARIA MET NEST
IN HET MIDDEN«**
PRODUCENT VAN PLUIMVEEMATERIAAL
SINDS 1961!

Eierverzameling vanuit het nest in het midden!
Eieren van het systeem worden automatisch verzameld.

Goede overzicht in alle etages!

Nesten aan de buitenkant in de gangen!

Voer, water, eierband op elke etage!

Door de smalle mestbanden is het goede lopen van de banden gegarandeerd!

Diepte van de installatie tot in het midden is één armlengte!

Begaanbare aanvliegroosters!

Dierenvriendelijke nesten!

Op vraag: ook met mestbandbeluchting!

Ten Elsen GmbH & Co. KG

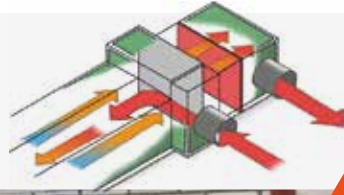
D-47665 Sonsbeck/Germany
Dassendaler Weg 13
Telefon +49 (0) 2838 912-0
Fax: +49 (0) 2838 2791
www.specht-tenelsen.de
info@specht-tenelsen.de

Hans Theo Ten Elsen GSM: +49.173-8 79 65 82

Wouters **elektrotechniek**
 Wouters **klimaattechniek**
 Vencotec **schakel tussen dier en techniek**

- Klimaatoplossingen
- Voer- en watersystemen
- Besturing

Dealer van:

Tel. +31 497 745 200
 info@vencotec.nl
 www.vencotec.nl

Poultryshop24

Vernieuwde website www.poultryshop24.com

In/verkoop van: Pluimvee inventaris,
 eierinpakkers en sorteermachines

Te koop Moba 70+AX92 stapelaar
Moba 100+AX92 stapelaar
Te koop Moba 3500 en Moba 5000
Gevraagd kooihuisvesting voor legkippen

info@poultryshop24.com
 +31 6 53646226

Oordeelsestraat 84 T 013 - 507 9249
 5111 PL, Baarle-Nassau M 06 - 205 39 464

"Gespecialiseerd in het uitmesten en reinigen van stallen"
 Ook voor machinale roosterreiniging

www.stallenreinigingvantilburg.nl
 E info@stallenreinigingvantilburg.nl

Lavetan^{ll}

**Uw LABO voor
 snelle en zorgeloze
 analyses!**

www.lavetan.be
 Veedijk 56 - 2300 Turnhout
 info@lavetan.be

Hittestress

24 juli 2019. De eerste hele warme dag. Nog voor het middaguur krijg ik een berichtje van een collega. Ongerust over de kippen en schrik voor de aankomende temperaturen. Ik probeer hem enkele tips mee te geven maar diep in mezelf slaat de schrik me ook om het hart. Met twee jonge koppels, waarvan één die net in productie komt, is het alle hens aan dek.

Betekent vroeg mest draaien en zorgen dat het werk in de stallen gedaan is voor de middag. Betekent ook het voer aanpassen zodat ze met minder toch genoeg binnen krijgen, citroensap in het water, zo zeggen onze kinderen het dan toch. Zorgen voor genoeg luchtverplaatsing. Meer kunnen we niet doen.

Snel stijgen de temperaturen tot 40°. Ondanks dat we veel vroeger opstaan, lijken de dagen nog langer. Het is hollen van her naar der. Stroomuitval, de waterpomp die af is. We moeten constant op onze hoede zijn en zijn dan ook gekluisterd aan de boerderij. Gegijzeld door het werk. We doen er alles aan om de dieren het nodige comfort te geven en proberen ze zo vlot mogelijk door deze verstrengende hitte te loodsen. Wat was de vreugde groot toen de verlossende regendruppels kwamen die de daken weer afkoelden.

Mijn gedachten gaan naar collega's die net met vleeskippen op leeftijd zaten of naar de collega opfokkers met een volle stal 15 weekse hennen en naar al die andere collega's die met de handen in het haar zaten. Ook bij ons vielen er slachtoffers, maar gelukkig viel het mee en herstelden de hennen heel snel. We hadden het geluk dat we door de hitte ook onze buitennestetjes kwijt zijn geraakt. Toch nog iets positief aan de hitte. Daar is het ook wel mee gezegd.

Vroeger hadden we zomer, tegenwoordig noemen we dat code rood. Deze winter gaan we eens goed nadenken hoe we het in de toekomst in de stallen koeler zouden kunnen houden. Nu maken we ons klaar voor de schoolstress. Het is weer voorbij die mooie zomervakantie. Gelukkig blijft die wel elk jaar even leuk.

Mariëlle Smits Schalk

Legkippenhoudster

Door uitzonderlijke situatie in de VS verdringt tarwe de mais in pluimveevoeder

In de Verenigde Staten (VS) zijn pluimveevoeders traditioneel maïs-soja rantsoenen, dit in tegenstelling tot de EU, waar tarwe minstens even belangrijk is voor pluimveevoeders. Door unieke omstandigheden in de VS verdringt tarwe nu steeds vaker maïs uit het pluimveevoeder omdat **de maïsprijzen uitzonderlijk hoger zijn dan de tarweprijzen**. Een trend die vermoedelijk nog een aantal maanden zal aanhouden.

De maïsprijzen stegen sinds mei gestaag door toedoen van overstromingen in de Midwest van de VS. De Midwest is een laaggelegen landbouwgebied (de Corn Belt) in de VS. Hierdoor konden de akkerbouwers slechts later inzaaien met grote bezorgdheid over de verwachte oogstopbrengst. Dit jaar is daardoor zowel het areaal maïs lager en wordt ook een lagere opbrengst per ha vooropgesteld. De tarweprijzen stegen eveneens tot het begin van de zomer maar kenden daarna een behoorlijke terugval waardoor de prijs in verschillende staten onder de fluctuerende prijs van maïs kwam te liggen. Deze uitzonderlijke situatie (tarwe goedkoper dan maïs) heeft zich sinds de jaren '20 enkel voorgedaan in de VS gedurende de oogstjaren 2012-13 en 2016-17. In Texas bedraagt de kostprijs 4,46 dollar per bushel (Eén bushel is 36,37 liter) maïs, terwijl de tarweprijs zich situeert rond de 4,27 dollar per bushel. Vanaf een verschil van 10 cent per bushel is het interessant om de maïs door tarwe te vervangen. (Bron WattAgNet).

Kip zal moeten voldoen aan hogere welzijnsstandaard voor nieuwe vestigingen van KFC

Kentucky Fried Chicken (KFC), de Amerikaanse fastfoodketen opent dit jaar 3 vestigingen in Vlaanderen en wil dit op korte termijn uitbreiden tot 44. Recent heeft KFC eveneens het Europees engagement ondertekend voor 6 landen (BE, NL, DE, UK, IE en SE) waarbij het zich engageert om enkel producten die aan hogere eisen van dierenwelzijn voldoen in hun keten te gebruiken. Deze standaard zal geleidelijk ingevoerd worden om tegen 2026 volledig te voldoen. Naast KFC hebben een ganze reeks van bedrijven (zoals Danone, Elior, Marks & Spencer, Monoprix, Nestlé, Sodexo, Unileve en Waitrose) deze **overeenkomst** (The European Chicken Commitment) ondertekend. Alleen voor de KFC vestigingen in deze 6 landen spreekt men van **72 miljoen kippen per jaar** die volgens de hogere standaard moeten gekweekt worden.

Met hogere standaard wordt trager groeiend, lagere bezetting en verrijking bedoeld.

Recente vogelgriepuitbraken in diverse andere werelddelen

Op basis van info van het OIE (Werelddiergezondheidsorganisatie) zijn er recent haarden van vogelgriep vastgesteld in Mexico, Taiwan en Vietnam. In **Taiwan** betreft het een H5N2 virus variant die in augustus zowel op een eendenbedrijf (1.500 dieren) als op een vleeskippenbedrijf (23.000 dieren) vastgesteld werden nadat er grote sterfte opgetreden was. In juli waren er ook reeds 6 nieuwe uitbraken en de teller voor het totale aantal uitbraken in 2019 in Taiwan staat nu op 37.

In **Vietnam** werden recent twee virus types gedetecteerd. De H5N6 variant werd op een bedrijf in zuidelijk Vietnam vastgesteld (4.700 dieren) begin augustus. Vroeger op het jaar werd dezelfde variant vastgesteld bij uitbraken in Noordelijke provincies en dacht men dat het probleem opgelost was. Verder wordt er ook melding gemaakt van twee nieuwe H5N1 haarden.

De virus variant die in **Mexico** voor uitbraken zorgt in 9 centrale staten is de H7N3. Recent werden 4 nieuwe haarden aangetroffen wat het totaal voor Mexico op 44 brengt sedert maart van dit jaar. In totaal spreekt men van een half miljoen dieren die verloren zijn. De sterfte loopt vooral op bij hobbymatig pluimvee maar ook bij moederdieren. Op bedrijven met vleeskippen zijn er geen duidelijke tekenen maar werd ook dit type van HPAI aangetroffen.

64 miljoen EUR compensatie voor Italiaanse pluimveehouders na uitbraak van HPAI in 2017

In de periode 2017-2018 is de Italiaanse pluimveesector getroffen geweest door het hoogpathogene H5N8-virus. Volgens de Italiaanse autoriteiten voor diergezondheid en voedselveiligheid (IZSve) werden er in totaal 2,7 miljoen dieren getroffen door dit H5N8-virus tijdens de 83 HPAI-uitbraken.

De **Europese Commissie** heeft in totaal **32,1 miljoen EUR** toegekend ter ondersteuning van de Italiaanse pluimveesector na deze H5N8-uitbraak. Aangevuld met de steun van de Italiaanse overheid bedraagt de totale steun nu, volgens het ANSA news agency, 64,2 miljoen EUR.

Dit nieuws is zuur voor de Belgische pluimveesector, die al maanden in de ban is van het LPAI H3-virus, en waarvoor tot op heden geen gepaste en correcte regeling is bekomen.

BoerBurgerBeweging wil als nieuwe Nederlandse politieke partij naar de verkiezingen

In Nederland is het sociale mediaplatform @Boerburger-tweet, met ruim 11.000 volgers op Twitter en 20.000 op Facebook een groot succes. Hiermee bereikt @Boerburger-tweet wekelijks tienduizenden mensen met het verhaal vanaf het boerenerf. De BoerBurgerBeweging wil nu als **politieke partij** deelnemen aan de Tweede Kamerverkiezingen in Nederland op 17 maart 2021. De nieuwe partij wil eerlijk voedsel en het belang van een sterke agrarische sector voor Nederland, op de politieke agenda zetten.

De BoerBurgerbeweging is opgericht door Henk Vermeer, Marc Strijker, Wim Groot Koerkamp, alle drie van agrimarketingbureau ReMarkAble in Deventer en door journaliste Caroline van der Plas. Als boerenpartij willen ze zeker niet bestempeld worden, maar wel als een BoerBurgerBeweging met een boodschap waar boeren zich kunnen in herkennen.

De agrarische sector wordt in allerlei dossiers stevig in het vizier genomen waardoor er bijna dagelijks 'misstanden' verschijnen in de media die het imago van de agrarische sector onrecht aandoet. BoerBurgerBeweging wilt hier weerwoord kunnen tegen bieden, niet door er tegen in te gaan, maar door **zelf het positieve verhaal te vertellen**. De consumenten op het belang wijzen van de agrarische sector, niet alleen wat eerlijk en veilig voedsel betreft, maar ook op vlak van economie, werkgelegenheid, landschapsbeheer en leefbaarheid op het platteland (Bron Plumveeweb).

Leggen bosbranden Amazonewoud Mercosurdeal in de as?

Op de G7-top afgelopen eind augustus in Biarritz sprak de Franse president Emmanuel Macron duidelijke taal: als de Braziliaanse president Jair Bolsonaro er niet alles aan doet om "de longen van onze planeet" te beschermen, mag hij een streep trekken door het Mercosur-akkoord dat de EU recent afsloot met Brazilië. Het Mercosur-akkoord lijkt voor president Macron, eveneens als de rest van de EU, de enige uitweg om de Braziliaanse president Jair Bolsonaro tot maatregelen te dwingen om de verwoestende bosbranden in het Amazonewoud aan te pakken.

Door het Mercosur handelsakkoord wordt vooral de **pluimveesector zwaar getroffen**. Zo worden de importquota vanuit de Mercosurlanden van pluimveevlees verhoogt met 180.000 ton, dit is een verdubbeling van hetgeen eind 2017 was goedgekeurd door de EU-lidstaten. Doordat het vooral filet betreft, heeft dit een zeer grote impact op de marktsituatie in de EU.

Of hoe de ene ramp (afbranden amazonewoud) een andere ramp ... massalere import van goedkoper vlees zou kunnen verhinderen ...

Franse LDC groep neemt Belgische Kiplama over

Kiplama is een import en distributie bedrijf gevestigd in Péruwelz dat reeds nauw samenwerkte met de Franse pluimveegroep LDC. De Kiplama turnover voor 2018 ligt in de buurt van 40 miljoen euro. De LDC groep is een grote speler in de pluimveewereld (Grootste in de EU volgens WattAgNet) met in totaal 77 productie sites in Frankrijk, Spanje en Polen. In 2018 had LDC reeds 3 belangrijke overnames gedaan namelijk Favreau in maart, Doux in mei en Couthouis-Péridy in juli.

'Korte keten' vleeskippenbedrijf Kuijpers Kip opgestart

Bij Kuijpers kip, het grote en innovatieve vleeskippenbedrijf in opbouw langs de A73 in het Nederlandse Grubbenvorst (nabij Venlo) is in juli de inspannende broeierij in gebruik genomen. In mei waren reeds de eerste vleeskuikens opgezet in de eerste 4 vleeskuikenstallen. Bij de volledige uitbouw van het bedrijf zullen er **960.000 vleeskuikens** kunnen aangehouden worden. Naast de broeierij is er eveneens een slachterij gepland.

Gans het project van de Familie Kuijpers is ingepast in **'Het Nieuwe Gemengde Bedrijf'** waarin het vleeskuikenbedrijf samen met een varkensbedrijf en een bio energie centrale een kringloop vormen. De focus van het bedrijf is zowel mens, dier en milieu optimaal te verzoenen. Onder de naam de 'Kloeki kip' wordt een korte keten kip geproduceerd van broedei tot geslacht product.

Opmerkelijk is dat **warmtebehoefte in een circulair systeem** zal plaatsvinden waarbij de warmte uit de ventilatie van de vleeskuikens via warmtewisselaars en een warmtepomp kiemvrij getransporteerd wordt naar de broederij en jongere kuikens. Het bedrijf zal ook voorzien in de eigen stroom via zonnepanelen op het dak.

EU export maar ook import van kippenvlees is toegenomen in 2019

De handelscijfers van de EU voor pluimveevlees tonen een toename aan van zowel de export (+10,9%) als de import voor de eerste 6 maanden van 2019 in vergelijking met dezelfde periode vorig jaar. De toename van de export is er vooral richting de hernemende markt **Zuid Afrika** maar eveneens naar de Filipijnen (nu het belangrijkste exportland), Ghana, Vietnam en Benin. Wat de import betreft, deze bedraagt in volume ongeveer de helft van de export, maar is in waarde zowat vergelijkbaar. De toename van de import komt vooral op het conto van **Brazilië** (+ 22,7% in 2019) en Oekraïne (+ 9,3% in 2019).

HyCare Poultry demo & research center klaar voor gebruik

In navolging op de varkens- en melkveehouderij rolt MS Schippers het HyCare-concept uit naar de pluimveehouderij. MS Schippers bewijst met HyCare dat ondernemers hun technische resultaten en rendement kunnen verbeteren met relatief kleine maatregelen op het gebied van hygiëne en gezondheid.

In het Noord-Brabantse Hapert legt MS Schippers de laatste hand aan het HyCare Poultry demo & research center. Dit is een vleeskuikenbedrijf dat is voorzien van vijf HyCare principes (zie kader), een experience center en onderzoeksfaciliteiten. "We beginnen in een stal met vleeskuikens maar het is de bedoeling om de hele keten gezonder te maken", zegt Thomas Mallens, divisie manager pluimvee van MS Schippers. Dus ook moederdieren en opfokbedrijven. "En na de vleeskuikens volgen de leghennen." Volgens Mallens is de kennis en ervaring uit de ene sector gemakkelijk door te vertalen naar andere type bedrijven. Hij verwacht dat HyCare voor 90% van de pluimveehouders toepasbaar is.

Tastbare voorbeelden

Op het voormalig praktijkbedrijf in Hapert staan vijf stallen. Eén stal met 22.000 dieren is inmiddels ingericht volgens het HyCare-principe. Een gelijksoortige stal doet dienst als referentie om de verschillen in resultaten vast te kunnen stellen. Het is dezelfde soort kippen met gelijksoortig voer en verzorging. Verder is een stal ingericht als experience center. Daarin krijgen bezoekers onder andere met 3D-beelden en tastbare voorbeelden te zien wat hygiënisch werken betekent. Ook wordt de aanwezigheid en verspreiding van kiemen inzichtelijk gemaakt. Tot slot gaan twee stallen dienstdoen als R&D-stal. "Deels ten dienste van HyCare, maar ook om andere producten en diensten te onderzoeken."

135% rendement

Het HyCare Poultry demo & research center opent in de loop van september van dit jaar de deuren voor bezoekers. De eerste resultaten worden begin volgend jaar verwacht. Het ambitieniveau ligt hoog.

Thomas Mallens

Divisiemanager pluimvee
van MS Schippers

"We willen minimaal 135% rendement op de investering." Dat betekent dat elke euro die een pluimveehouder investeert in HyCare minimaal € 1,35 moet opleveren. Mallens verwacht dat te realiseren door met name minder afkeur, een lagere voerconversie en hogere slachtgewichten. Ook de voedselveiligheid en voorspelbaarheid van output varen er wel bij, en zeker ook het arbeidsplezier. "We weten met de HyCare-aanpak in Duitsland dat het mogelijk is."

De vijf pijlers van HyCare in de vleeskuikenhouderij

1. Poriëndichte vloeren met speciale coating
2. Structurele, preventieve ongediertebestrijding
3. Strikte bio-security voor materialen, mensen en dieren
4. Roterende, bedrijfsspecifieke reiniging- en ontsmetting
5. Schoon drinkwater met eventueel nutritionele toevoegingen

Bel voor meer informatie of een vrijblijvende afspraak met een specialist:

T: +32 (0)14-672356
www.schippers.be

MS Schippers
Passion for Farming

Eieren positieve trend, braadkippen hebben het moeilijk

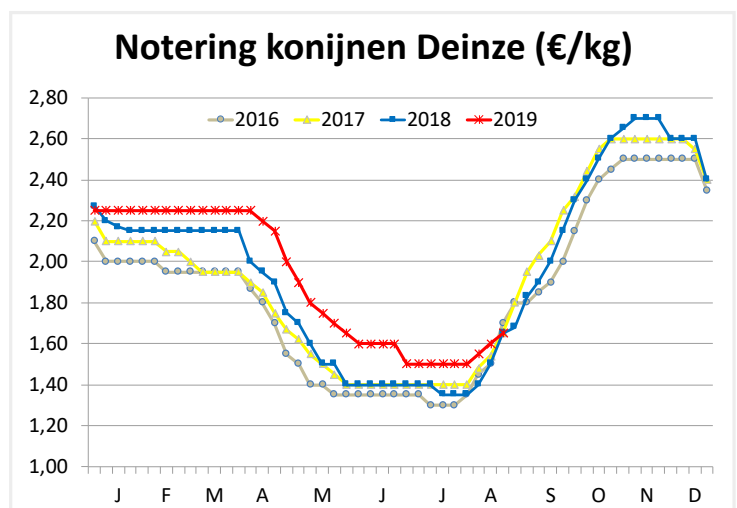
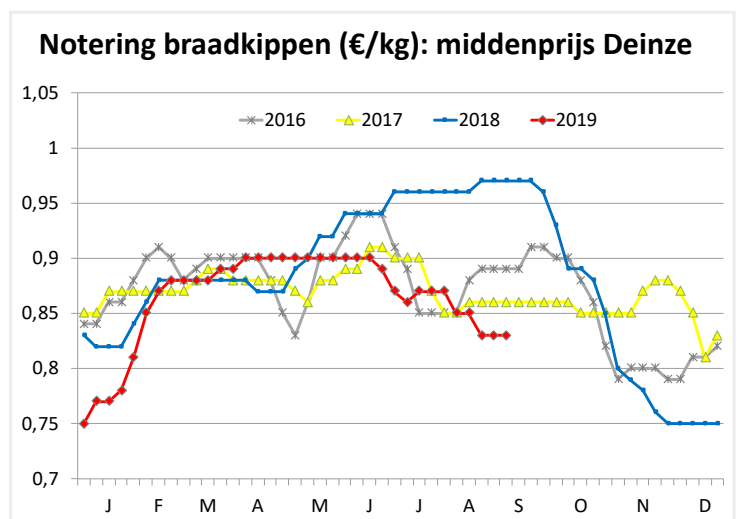
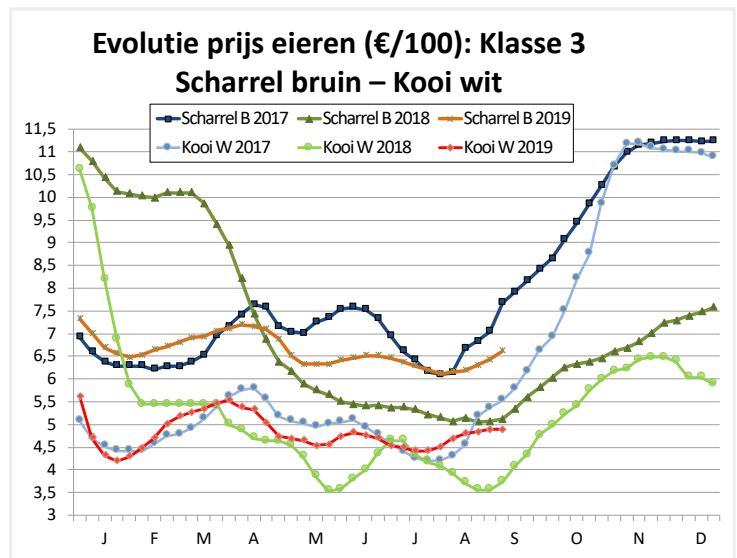
tekst en beeld: Luc Maertens

Traditioneel zorgt de zomer, omwille van de vakantieperiode, voor een moeilijker marktsituatie voor de eieren. De vraag op de versmarkt lijdt hieronder maar ook de verwerking draait op een lager pitje. Reken daarbij nog dat de kippen bij particulieren volop leggen en de zomerdip is snel verklaard. Maar dit jaar is de terugval van de eierprijzen zeer beperkt geweest om einde juli terug aan te trekken, zelfs uitgesproken voor de scharrels. En dit ondanks de H3N1 problematiek en hittegolf in juli, die beiden toch het legkippenbestand in ons land wat uitgedund hebben. Maar de eiermarkt speelt zich af in een EU tot wereldmarkt. Duitsland is bv. een belangrijke vragende markt (met stijgende consumptie) en is bijna volledig overgeschakeld op scharrel, vrije uitloop en bio. Binnen de EU is de Duitse economie niet alleen de motor maar blijktbaar ook voor de eieren. Verder is er een gunstige trend zichtbaar in de EU import-export. De export is met 21% toegenomen in de eerste 6 maanden van 2019, in vergelijking met dezelfde periode vorig jaar. De import is bijna gehalveerd (-43,7%) in dezelfde periode, vooral door de mindere import vanuit Oekraïne (-31,2%). Allemaal tekenen dat er met vertrouwen mag gekeken worden naar de prijszetting dit najaar.

Wat de **braadkippen** betreft, in tegenstelling tot de eieren, is er wel een duidelijke zomerdip met een middenprijs Deinze die teruggevallen is tot 0,83€. Hopelijk blijft het hierbij. In een artikel in dit nummer, waarin de stemming in de prijzencommissie meegegeven wordt, worden de redenen opgesomd. Maar al bij al blijft het eigenaardig dat de grote vraag naar vlees vanuit China (omwille van de Afrikaanse varkenspest) geen enkel positief effect heeft op de prijszetting van braadkippen. De EU varkensprijzen zijn hierdoor in een half jaar tijd bijna verdubbeld !! terwijl er geen effect is voor pluimveevlees. Het Chinese 'gat' wordt enkel opgevuld voor pluimvee door Brazilië, Thailand, Oekraïne en andere ex-Russische landen. Toch wel een gemiste kans om vooral de minder interessante delen te slijten.

De **uitgelegde kippen** zijn deze zomer terug wat waard geworden. Vooral einde augustus is de prijs van de legkippen eindelijk terug op een behoorlijk niveau gekomen. De toegenomen afzet naar Afrika is hier niet vreemd aan. De zware **soepkippen** staan reeds geruime tijd behoorlijk geprijsd en gezien de relatie met de braadkippenprijs is de lichte daling vrij logisch.

De zomerdip (wat de prijs betreft) is voor de **konijnen** achter de rug en was iets minder diep dan de vorige jaren. Maar in september moeten ze snel stijgen om niet onder het niveau van de vorige jaren te zitten.

Marktprijzen

Eierprijzen markt Kruishoutem (volgens prijzencommissie) - per 100 stuks in euro

Witschalige eieren

	6.8	13.8	20.8	27.8	6.8	13.8	20.8	27.8
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
Cat 0	6,81	6,84	6,90	6,92	7,33	7,47	7,66	7,83
Cat 1	5,57	5,60	5,66	5,68	6,09	6,23	6,42	6,59
Cat 2	5,18	5,22	5,27	5,29	5,70	5,85	6,01	6,15
Cat 3	4,80	4,83	4,88	4,89	5,30	5,44	5,57	5,70
Cat 4	4,42	4,44	4,49	4,50	5,01	5,15	5,25	5,35
Cat 5	4,03	4,06	4,10	4,11	4,30	4,41	4,47	4,55
Cat 6	3,61	3,66	3,70	3,74	3,61	3,66	3,70	3,74
Cat 7	3,21	3,25	3,28	3,32	3,21	3,25	3,28	3,32

Bruinschalige eieren

	6.8	13.8	20.8	27.8	6.8	13.8	20.8	27.8
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
Cat 0	7,36	7,39	7,45	7,47	8,33	8,50	8,68	8,99
Cat 1	6,12	6,15	6,21	6,23	7,09	7,26	7,44	7,75
Cat 2	5,87	5,91	5,96	5,98	6,68	6,82	6,98	7,22
Cat 3	5,56	5,59	5,64	5,65	6,18	6,30	6,43	6,61
Cat 4	5,17	5,19	5,24	5,25	5,49	5,59	5,70	5,82
Cat 5	4,77	4,80	4,84	4,85	4,40	4,48	4,57	4,65
Cat 6	3,81	3,86	3,90	3,94	3,81	3,86	3,90	3,94
Cat 7	3,41	3,45	3,48	3,52	3,41	3,45	3,48	3,52

Pluimveemarkt prijzencommissie Deinze (met inbegrip Belplume toeslag)

Week van	7.8	14.8	21.8	28.8
extra zware soepkippen	0,45€-0,47€	0,48€-0,50€	0,49€-0,51€	0,49€-0,51€
bruine soepkippen	0,08€-0,10€	0,10€-0,12€	0,10€-0,12€	0,14€-0,16€
witte soepkippen	0,03€-0,05€	0,05€-0,07€	0,05€-0,07€	0,09€-0,11€
braadkippen	0,84-0,86€	0,82-0,84€	0,82-0,84€	0,82-0,84€
ABC	0,86 €	0,86 €	0,85 €	0,84 €
konijnen	1,50 €	1,55 €	1,60 €	1,65 €

Van Hunnik B.V.
pluimveehandel

**Altijd de beste
prijs voor al
uw slachtkippen**

www.pluimveehandelvanhunnik.nl info@pluimveehandelvanhunnik.nl
Tel. 0031 - 318 52 73 73 0031 - 6 53 81 85 84

Ven Poultry B.V.

Te koop gevraagd alle soorten soepkippen

Actief in de pluimveehouderij sinds 1949

- * Hoogste vaste prijs of
- * Hoogste prijs Deinze+
- * Betaling binnen 2 dagen
- * Correcte afname

014-45 30 40 (B)
0031-492 537 066 (NL) 0031-653 487 136 (GSM)
www.venpoultry.nl --- info@venpoultry.nl

Handelsnoteringen Kruishoutem

Witschalige eieren

	6.8	13.8	20.8	27.8	6.8	13.8	20.8	27.8
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
XL	7,61	7,64	7,70	7,72	8,13	8,27	8,46	8,63
L	5,98	6,02	6,07	6,09	6,50	6,65	6,81	6,95
M	5,22	5,24	5,29	5,30	5,81	5,95	6,05	6,15
S	4,21	4,26	4,30	4,34	4,21	4,26	4,30	4,34

Bruinschalige eieren

	6.8	13.8	20.8	27.8	6.8	13.8	20.8	27.8
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
XL	8,16	8,19	8,25	8,27	9,13	9,30	9,48	9,79
L	6,67	6,71	6,76	6,78	7,48	7,62	7,78	8,02
M	5,97	5,99	6,04	6,05	6,29	6,39	6,50	6,62
S	4,41	4,46	4,50	4,54	4,41	4,46	4,50	4,54

Gemiddelde poeljenprijs aanpassing

Jaar-week	Gemiddelde Poeljenprijs Aanpassing	
	Gemiddelde opfokvoederprijs €/100 kg	Aanpassing €/100 afgeleverde poeljen
2019/33	30,14	60,98
2019/34	30,12	60,83

Prijzen grondstoffen (per ton)

	6.8	13.8	20.8	27.8
Tarwe	ng	143,00 €	142,50 €	140,00 €
Wintergerst	134,00 €	133,00 €	135,50 €	134,00 €
Maïs (15% vocht)	ng	ng	ng	ng

Uniformiteit is belangrijk...

Voorspelbare uniformiteit
is een toegevoegde waarde
voor uw bedrijf

- Meer dieren in de juiste gewichts klasse
- Uniforme vleeskuikens
- Hogere slachtopbrengst
- Meer premium vlees
- Hogere winst

**TROTS
OP MIJN
KIPPEN**

Van kuiken tot gezonde braadkip?

Vertrouw op de expertise
van Spoormans.
Wij werken mee aan
gezond kippenvlees en
zijn daar terecht al meer
dan 70 jaar trots op.